

ΦΡΟΝΗΜΑΤΑ

Σύγγραμμα Περιοδικόν

ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ — ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.

I Πράξις τῆς Κοσμητείας τῆς ἐν Σύρῳ	VI Τὰ Θύματα τοῦ Ἔρωτος. (Συνέχεια.)
Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων.	VII Ποίησις.
II Διοικητικαὶ Σκιαγραφαί.	VII Λύσεις τῶν ἐν τῷ 3ῳ Φυλλαγίῳ Αἰ-
νιγμάτων καὶ Λεξιγρίφων.
III Ὁ Ἐρνάνης τοῦ Βίκτωρ. Οὐγκώ. (Συν.)	IX Αἴνιγμα—Λεξιγρίφος.—Γρίφος.
IV Ἔρως καὶ Ψυχὴ. (Συνέχεια καὶ τέλος)	X Πρόβλημα.
V Ἠθικὴ Μελέτη.—Ὁ ἀληθὴς ἔρως.	

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗ.

1875.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΕΟΝ

A la Rédaction du Périodique Grec «Φ Ο Ι Ν Ι Ε» Alexandrie.

Ὁ ΦΟΙΝΙΞ ἀνταλλάσσεται μετὰ παντός περιοδικῷ ἢ ἐφημερίδῳ· ἀναγγέλλει δὲ πᾶν βιβλίον, οὗτινος ἀντίτυπον ἤθελε σταλῆ τῇ Διευθύνσει.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην Ἰανουαρίου καὶ λήγουσι τὴν 31 Δεκεμβρίου· εἰσι δὲ ὑποχρεωτικαὶ δι' ὅλοκληρον ἔτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ ᾧσιν ἐλεύθεραι ταχυδρομικῶν τελῶν.

Τὰ κατὰ τὰς ἐπιστάσις τοῦ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ἡ κανονισθῶσι προσεχῶς. Ἐν τούτοις οἱ Κύριοι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς των ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικῷ, ἢ νὰ καταβάλλωσιν αὐτὸ εἰς ὄντινα τοῖς παρουσιάσῃ ἐντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως καὶ φέρουσαν τὴν «φραγίδα «Κ. Τ. ΛΑΖΑΡΕΤΟΣ.»

Συνδρομὴ ἐτήσιος φράγκα 40.

ΦΟΙΝΙΞ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Ἔτος Α'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ 1875.

Φυλ. ΣΤ'

Σ. Φ.—Τὴν κατωτέρω πρᾶξιν τῆς ἐν Συρῷ Κοσμητείας τῆς τῶν Ἀπόρων Παιδῶν Σχολῆς δημοσιεύομεν εὐχαρίστως.

Ἡ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΣΥΡῷ

ΣΧΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Συνελθοῦσα ἐκτάκτως ἅμα τῷ θανάτῳ καὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς μεγάλης πρὸς τὴν Σχολὴν δωρεᾶς τοῦ Ζωρζῆ Π. Νεγρεπόντε.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀποθνήσκων ὁ Ζωρζῆς Π. Νεγρεπόντες ἐνετείλατο τῇ χήρᾳ αὐτοῦ Κορίννα καὶ τοῖς υἱοῖς Παντολέοντι καὶ Ἀντωνίῳ τὴν εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἀπόρων Παιδῶν Ἐρμουπόλεως προσφορὰν τετρακισχιλίων δραχμῶν, καὶ

ὅτι ἢ τε χήρα καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προθύμως προσήνεγκον τὸ εἰρημένον ποσόν.

Ἀποδεχθεῖσα εὐγνωμόνως τὴν μεγάλην ταύτην δωρεάν.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ἀναγράφει τὸν μακαρίτην Ζωρζῆν Π. Νεγρεπόντε μέγαν Εὐεργέτην τῆς Σχολῆς Ἐρμουπόλεως. Ἀναρτᾷ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ παρὰ τὴν ἐν τῇ Σχολῇ στήλην τῶν εὐεργετῶν.

Παραγγέλει ἵνα ἐν τῇ προσευχῇ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς δέωνται οὗτοι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ μεγάλου τῆς Σχολῆς εὐεργέτου.

Ἀπονέμει τὴν ἑαυτῆς εὐγνωμοσύνην πρὸς τε τὴν σεβαστὴν χήραν αὐτοῦ Κορίνναν καὶ τοὺς υἱοὺς Παντολέοντα καὶ Ἀντώνιον διὰ τὴν πρόθυμον ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ μακαρίτου.

Παραγγέλλει τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος εἰς ἀπάσας τὰς ἐν Ἑρμούπολει ἡμερίδας καὶ εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀνατολῇ, εἰς ὧν τὰς Διευθύνσεις πέμπεται ἀντίγραφον.

Ἐγένετο ἐν Σύρῳ τῇ 10 Φεβρουαρίου 1875.

Ἡ Κοσμητεία

ΠΑΥΛΟΣ ΤΖΟΛΑΣ, Ἐφορος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ Δ. ΑΜΠΕΛΑΣ, Γραμματεὺς

Ν. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Θ. ΚΑΛΟΥΤΑΣ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ.

Τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον ὑπηρετοῦν τὸν διπλοῦν σκοπὸν τῆς συντηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως καὶ ἐπενεργοῦν ἐπὶ τὰ ἄτομα καὶ τὰ πράγματα, περιέχει πάντας τοὺς Νόμους, τοὺς μὴ καθιεροῦντας συνταγματικούς θεσμούς καὶ συνταγματικὰ δίκαια, τοὺς μὴ ἀσχολουμένους εἰς τὴν κόλασιν τῶν ἀδικημάτων, ἢ εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν ἰδιωτικῶν διηγήσεων, ὑπαγομένων καὶ τούτων καὶ ἐκείνων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων.

Τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον ἔχει κυρίως δύο τάξεις ἀντικειμένης καὶ ἐπομένως, κατ' αὐτὴν τὴν δυάδα τῶν τάξεων, εἶναι διαιρετέον εἰς δύο μεγάλα τμήματα: Τὸ ἐν περιλαμβάνει τὰς δημοσίους ὑπηρεσίας, τὸν ἐσωτερικὸν καὶ λεπτομερῆ αὐτοῦ ὀργανισμόν, τὰς μεταξὺ ἀνωτέρων

καὶ ὑποδεεστέρων λειτουργῶν σχέσεις, τὴν συμμετοχὴν τῶν πολιτῶν εἰς τὰ διοικητικὰ πράγματα, διὰ τῆς συστάσεως Ἐπαρχιακῶν, Νομαρχιακῶν ἢ Δημοτικῶν Συμβουλίων· ἐνὶ λόγῳ, τὸ πρῶτον τμήμα περιλαμβάνει τὸ περὶ συντάξεως τῆς διοικήσεως ἀντικείμενον καὶ ἡμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Διοικητικὴ Ὀργανολογία, διότι περιγράφει ὅλα τὰ ὄργανα τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὴν διοίκησιν.—Τὸ δεύτερον μέγα τμήμα τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περιλαμβάνει τὴν ῥύθμισιν τῶν ἀμοιβαίων μεταξὺ διοικούντων καὶ διοικουμένων σχέσεων, τὰ δικαιώματα καὶ τὰ χρέη ἑκατέρων. Τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος περιλαμβάνει τὴν εὐεργετικὴν ὑπενέργειαν τῆς Διοικήσεως ἐπὶ τοὺς πολίτας, τὴν μέριμναν καὶ πρόνοιαν τῆς Διοικήσεως, ἐκφραζομένην διὰ τῶν διαφόρων διοικητικῶν διατάξεων· διὰ τὴν δευτέραν αὐτὴν τάξιν, δηλ. διὰ τὴν ῥύθμισιν τῶν σχέσεων τῶν διοικούντων καὶ διοικουμένων καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διοικητικῶν διατάξεων ἐπὶ τοὺς διοικουμένους, ἐδημιουργήθησαν αἱ Ἀρχαὶ, αἱ Λειτουργίαι· ἄλλως, αἱ Ἀρχαὶ αὐταὶ ἤθελον μένει ἀδρανεῖς, ἀνωφελεῖς καὶ περιτταὶ ἐντὸς τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ. Τὸ δεύτερον αὐτὸ μέρος ὀνομάζεται: « Οὐσιαστικὸν τῆς Κυβερνήσεως μέρος. »

Ἡ Διοίκησις, εἴτε ἐν τῇ ὀργανικῇ αὐτῆς περιφερείᾳ, εἴτε ἐν ταῖς διατάξεσι ταῖς οὐσιαστικαῖς, δὲν ἐμφωλεύει εἰς τὴν θέλησιν τῶν πραττόντων τὰ δημό-

σια, ἥτις δύναται νὰ ἦναι εὐεργετικὴ ἢ δυσμενὴς πρὸς τὴν κοινωνίαν, κατὰ τοὺς χαρακτήρας τῶν διαχειριζόντων αὐτὴν λειτουργῶν, ἀλλ' ἐκπηγάζει ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν διοικητικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων, οἱ δὲ διοικοῦντες εἶναι ἐρμηνευταὶ τῶν νόμων τούτων, καὶ οὐδέποτε δύνανται νὰ καταστήσωσι τὴν αὐθαίρετον αὐτῶν θέλησιν, ἀντὶ τῆς τοῦ Νομοθέτου, εἴτε τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκτελεστοῦ, ἐκδηλοῦντος αὐτὴν διὰ βασιλικῆς διατάξεως, ἀλλ' εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν διοικητικῶν νόμων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, τὴν ποικίλην καὶ ἄπειρον, τῶν διοικητικῶν καθηκόντων, πρέπει, ἀναγκαίως, νὰ ἐδρεύῃ ἡ ἐπιστημονικὴ τοῦ Δικαίου γνῶσις καὶ ἀπειρος ἐπιείκεια καὶ φιλανθρωπία, διότι κανενὸς νόμου ἢ εὐμένεια καὶ ἐφαρμογὴ δὲν εἶναι τόσον εὐρεῖα, δὲν παραλαμβάνει ἐκ τοῦ δυσμενοῦς χαρακτήρος ἢ εὐμενοῦς, ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἐρμηνεία τοῦ Διοικητικοῦ Κανονισμοῦ.—Ἡ διοικητικὴ Ἐξουσία, καλῶς ὀργανισμένη καὶ ἀκριβῶς διακρινομένη, εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς πᾶσαν κοινωνίαν.

Ἡ ἐπικράτεια περιλαμβάνει τὸν λαόν, ὡς περιέχει καὶ τοὺς κυβερνητικούς καὶ διοικητικούς θεσμούς, οἵτινες ἀποτελοῦν τὸ ἐξωτερικὸν ἔνδυμα, τὸν φλοιὸν τῶν κοινωνιῶν. Ὡς ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ δὲν ὑπάρχει μόνη, ἀλλ' ἐμφωλεύει ἐντὸς σώματος τινός, ὅπερ χρησιμεῖει ὡς ἐστία καὶ στάδιον τῆς ἐνεργείας τῆς ψυχῆς, οὕτω καὶ ὁ λαός, τὸ ἔθνος, ἐμπερικλείε-

ται ἐντὸς εἰδικοῦ τινος ὀργανισμοῦ ἐπικρατείας τινος, εἰς τὸν ὁποῖον συγχωλλᾶται καὶ συμπεριπτύσσεται ὡς ἡ ψυχὴ μὲ τὸ σῶμα καὶ συναποθνήσκει, ἐὰν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ ἔθνη ν' ἀποθνήσκωσιν. Ἡ εὐκοινωνησία καὶ ὁ πολιτισμὸς πλησιάζει καὶ συμφιλιώνει τοὺς διαφόρους αὐτοὺς ὀργανισμούς, τὰς Ἐπικρατείας, συγχειμένας ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, ἀλλὰ τὸ ἀτομικὸν ἐκάστης Ἐπικρατείας διατηρεῖται καὶ ἀναπτύσσεται κατ' ἰδίαν τινὰ διεύθυνσιν, σύμφωνον μὲ τὸν νοῦν τοῦ ἔθνους καὶ μὲ τὰς ἱστορικὰς καὶ γεωγραφικὰς περιστάσεις, ὡς καὶ ἐπὶ ἐπὶ τῶν ἀτόμων ὁ πολιτισμὸς προσεγγίζει τὰ ἄτομα τῶν διαφόρων λαῶν, τὰ ἐξομοιεῖ κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλ' ἕκαστον διατηρεῖ τὰς ἐθνικὰς διαφορὰς, ὅπερ εἶναι περιστατικὸν ἀναπόσπαστον τῆς ἰδίας ἐκάστου ἀναπτύξεως. Ἐπομένως ὁ λεγόμενος Κοσμοπολιτισμὸς, ἡ γενικὴ αὕτη μεταξὺ ἐθνῶν συμπάθεια, εἶναι ἀναγκαῖον συμβεβηκὸς καὶ τῆς χριστιανικῆς συμπαθείας καὶ τῆς συμφιλιώσεως, ἣν γεννᾷ ἡ κοινότης τῆς θρησκείας, ἡ εὐκολία τῶν συγκοινωνιῶν, τὰ φῶτα καὶ αἱ ἐπιστῆμαι· ἀλλ' ὁ πολιτισμὸς οὗτος, ὅστις εἶναι ἐξόχως χριστιανικὸν καὶ συμπαθητικὸν αἶσθημα, δὲν δύναται νὰ ἐξαλείψῃ τὰς διακρίσεις καὶ διαφορὰς τῶν ἐθνῶν· ἀλλ' ἐὰν τὰ ἔθνη, εἰς τὰς πρὸς ἄλληλα σχέσεις των, ὀφείλουσαν νὰ διατηρῶσι τὸ ἀρχέτυπον τοῦ χαρακτήρος των, νὰ διατηρῶσι τὰς ἰδίας ἑξείεις, αἵτινες ἀποτελοῦν τὸ ἰδιόρρυθμον,

τὴν ἰσχὺν καὶ εὐκλειαν ἐκάστου λαοῦ, οἱ λαοὶ ὀφείλουσι νὰ τείνουν πρὸς ταυ-
τότητά τινά καὶ γλώσσης καὶ θρησκείας
καὶ χαρακτήρος, καὶ φρονημάτων καὶ
αἰσθημάτων, εἰ δυνατόν, καὶ πρὸ πάν-
των νὰ βλέπωσιν αἰώνως πρὸς τὴν ἐξο-
μοίωσιν καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν
συμφερόντων των. Ἡ ῥοπή αὕτη πρὸς
τὴν ἐνότητα ἀνακαλύπτεται καὶ εἰς αὐτὰ
τὰ ἀπολίτιστα κράτη, ὧν τὰ διάφορα
μέρη φέρονται, ἀντιστάμενα πρὸς ἐξο-
μοίωσιν. Καὶ ἐὰν τὰ ἔθνη, τὰ τόσον ἐκ-
τεταμένα, ὡς ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ
ἡ Γερμανία μὴ ὑποκύπτοντα ἀκούσια, ἐξ
αἰτίας ἐξωτερικῶν συμβεβηκότων τῆς
ἱστορίας, εἰς κατακερματίσεις, τείνουν
εἰς τὴν ταυτότητα ταύτην, κατὰ μείζο-
να λόγον πρέπει νὰ τείνη ὁ Ἑλληνικὸς
λαὸς πρὸς αὐτὴν τὴν συμπάθειαν καὶ
συμφωνίαν καὶ σύμπνοιαν καὶ τῶν φρο-
νημάτων καὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς
γλώσσης. Βεβαίως ἡ διατήρησις ἰδιαι-
τέρων διαλέκτων καὶ ἐθίμων εἶναι πολὺ
περίεργος καὶ πολλάκις τερπνὴ, ὡς πρὸς
τὴν ποίησιν, φέρ' εἰπεῖν, ἀλλ' ὡς πρὸς
τὸ εὐκυβέρνητον ἐνὸς λαοῦ εἶναι πολὺ
προκριτοτέρα ἢ συνάντησις, ἐν τῇ δια-
τηρήσει, τοῦ ἀρχετύπου αὐτοῦ χαρακτή-
ρος, ἐν ᾧ τρέφεται ἰδίως καὶ ἀνυψοῦται
ὁ πατριωτισμὸς.

Πατριωτισμός: λέξις πολυ-
σήμαντος. Περιλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν
ἀφοσίωσιν εἰς τὴν γῆν, ἣτις μᾶς ἐγέννη-
σε καὶ μᾶς ἔθρεψεν, ἀλλὰ καὶ τὴν συμ-
πάθειαν τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ ἄτομον τῆς

αὐτῆς γῆς· περιλαμβάνει τὴν ἀμοιβαίαν
ἀγάπην τῶν πολιτῶν, τὸ σέβας πρὸς
τοὺς νόμους καὶ τὰ καθεστῶτα, περιλαμ-
βάνει τὴν γενικὴν εὐαισθησίαν ἐπὶ τῶν
εἰς τοὺς συμπολίτας μας συμφορῶν ὡς
ιδίων. Τὸ σύνολον τοῦτο τῶν σχέσεων
καὶ τῶν συμπαθειῶν ἀποτελεῖ τὸν πα-
τριωτισμόν.

Π. Α. Χ.

Ο ΕΡΝΑΝΗΣ

ΤΟΥ ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ.

(Συνέχεια. — Ἴδε Φυλλάδιον Ε΄.)

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

Κατὰ τὴν β΄. πράξιν, ἐν τῷ παρακατιῶν
διαλόγῳ μεταξὺ Καρόλου καὶ Ἐρνάνη, θεω-
ρεῖται τινὰ συνέδραμον εἰς τὰς χειροκροτήσεις·

«— Mon maitre,

Je vous tiens, de ce jour, sujet rebelle et
traître...

Je vous fais mettre au ban de l'empire
— A ton gré.

J'ai le reste du monde où je te braverai,
Il est plus d'un asile où ta puissance
tombe.

— Et quand j'aurais le monde ?

— Alors j'aurais la tombe.»

Κατὰ πᾶσαν σκηνὴν παρερχομένην ἄνευ
ἀποδοκιμασίας, οἱ ἠθοποιοὶ ἐνεθαβρύνοντο καὶ
οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀδιάφοροι, ἐφίστων πλειοτέ-
ραν τὴν προσοχὴν. Μετὰ τὴν δευτέραν πράξιν
ὑπεμειδίωσαν πρὸς τὸν ποιητὴν, καὶ τινες ἐθαύ-
μαζον τὸ δράμα ἐν καλῇ τῇ πίστει.

Ἀλλὰ τὸν ἀληθῆ κίνδυνον δὲν ὑπερεπή-
δησε τὸ δράμα. Τὸ σπουδαιότερον ἦτο ἡ σκη-

νῆ τῶν εἰκόνων, ἣτις ἐκ προοιμίων ἐσαρκάσθη
καὶ ἐπαρωδήθη. Ἡ τρίτη πράξις ἤρξατο κα-
λῶς. Οἱ στίχοι τοῦ Δὸν Ῥουὴ Γομεζ πρὸς τὴν
Δόνα Σόλα

« Quand passe un jeune pütre. etc.»

ἀπαγγελέντες ὑπὸ τοῦ Ζοανὸ μὲ μελαγχο-
λικὴν ἀγερωχίαν, συνεκίνησαν τὰς γυναῖκας,
καὶ τινες αὐτῶν ἐχειροκρότησαν.

Ὁ Ἐρνέστος τοῦ Σάζ-Κοβούργου ἐφώνησε·
« Ζήτησαν αἱ γυναῖκες ! » Ὁ Ζοανὸ εἶχεν εἶ-
δός τι ἀγερώχου ἐπιμελείας καὶ οἰκογενειακῆς
εὐγενείας, αἰτίνας θαυμασίως ἤρμοζον αὐτῷ.
Εἰσῆλθεν ὑπερηφάνως ἵνα δείξῃ τὰς εἰκόνας,
καὶ τὸ κοινὸν μετὰ προσοχῆς ἠκολούθησεν
αὐτὸν μέχρι τῆς ἑκτῆς εἰκόνης· ἀλλὰ τότε
παρουσιάσθη ἀντίδρασις κωλύουσα αὐτὸν νὰ
προχωρήσῃ. Ὁ ψίθυρος ἤρξατο. Δύο ἀκόμη
εἰκόνας καὶ οἱ συριγμοὶ θὰ ἐπῆρχοντο. Ὁ
στίχος

« J'en passe et des meilleurs ! »

ἔσωσε τὸ πᾶν. Ἡ τελευταία εἰκὼν ἐχαιρετήθη
δι' ἐπευφημιῶν, διπλασιασθειῶν ὅτε ὁ δὸν
Ῥουὴ προὔτιμησε νὰ παραχωρήσῃ τῇ ἐρωμένη
τὴν ζωὴν του μᾶλλον ἢ τὸν ξένον του, ὃν ἐγί-
νωσκεν ἀντεραστὴν του. Τότε εἰς τὰ παρα-
σκήνια δὲν ὑπῆρξέ τις ἀμφιβάλλων περὶ τῆς
ἐπιτυχίας τοῦ δράματος. Ἡ ἐπιτυχία δὲ ἀπε-
φασίσθη ὑπὸ τοῦ μονολόγου τοῦ Καρόλου Ε΄.
ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει. Ὁ ἀπέραντος οὗτος
μονόλογος διεκόπτετο ἀνὰ πάντα στίχον διὰ
τῶν « εὐγε, » καὶ κατέληξε ζωηρότατα καὶ
ἀτελευτήτως σχεδὸν χειροκροτηθεῖς.

Ἐξηκολούθουν ἔτι αἱ χειροκροτήσεις, ὅτε
ἀνηγγέλη τῷ ποιητῇ ὅτι ἐζήτητο. Ἐξελθὼν
εἰς τὸν προθάλαμον, εἶδεν ἀνθρωπάριον προ-
γαστορ καὶ τὸ βλέμμα ἔχον ἀκλόνητον.

— Ὀνομάζομαι Μᾶμ, εἶπεν ὁ ἀνθρωπί-
σκος· εἶμαι δὲ ὁ συνεταῖρος τοῦ κ. Βωδοῦν,

τοῦ ἐκδότου. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ
συνεννοηθῶμεν καλῶς. Δύνασθε νὰ ἐξέλθητε
ἐπ' ὀλίγον ;

Ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδόν.

— Ἴδου τί συμβαίνει, τῷ εἶπε τότε, ἐγὼ
καὶ ὁ Βωδοῦν εἴμεθα ἐνταῦθα, ἐν τῷ θεάτρῳ.
Θέλομεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸν Ἐρνάνην, μᾶς
τὸν πωλεῖτε ;

— Πόσον μοι προσφέρετε ;

— Ἐξ χιλιάδας φράγκων.

— Μετὰ τὴν παράστασιν, ὀμιλοῦμεν.

— Συγγνώμην, ἀπεκρίθη ὁ βιβλιοπώλης,
ἐπιείγομαι νὰ τελειώσωμεν τώρα.

— Διατί; Δὲν ἐννοεῖτε ὅτι τοιοιουτρόπως
ἀγνοεῖτε τί θ' ἀγοράσητε ; Ἡ ἐπιτυχία τοῦ
δράματος δὲν εἶναι ἔτι πλήρης.

— Ναι, ἀλλὰ πιθανῶς ἔπειτα νὰ καταρῆ
πληρεστάτη. Κατὰ τὴν Β΄. πράξιν διεννοούμενη
νὰ σᾶς προσφέρω 2,000 φράγκων, κατὰ τὴν
Γ΄. 4,000, νῦν, κατὰ τὴν Δ΄. σᾶς προσφέρω
6,000· μετὰ τὴν Ε΄. πράξιν φοβοῦμαι μήπως
ἀναγκασθῶ νὰ σᾶς προσφέρω 10,000.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ Οὐγκῶ γελῶν,
ἀφοῦ τοιοῦτον ἔχετε διὰ τὸ δρᾶμά μου φόβον,
σᾶς τὸ πωλῶ. Αὔριον σᾶς περιμένω, ὅπως ὑ-
πογράψωμεν τὸ συμβόλαιον.

— Ἄν δὲν ἔχετε δυσκολίαν δυνάμεθα νὰ
ὑπογράψωμεν αὐτὸ τώρα. Τὰς 6,000 τὰς φέ-
ρω μαζί μου.

— Ἔστω, ἀλλὰ ποῦ ; καθ' ὁδόν ;

— Ἴδου ἐν καπνοπωλεῖον ἀνοικτὸν εἰς ὃ
πωλοῦνται χαρτόσημα.

Ὁ βιβλιοπώλης εἰσῆλθε μετὰ τοῦ ποιητοῦ
εἰς τὸ καπνοπωλεῖον, ἠγόρασαν φύλλον χαρ-
τοσήμου, ἐζήτησαν τὰ πρὸς γραφὴν, καὶ συ-
νέταξαν τὸ συμβόλαιον, ὅπερ ὑπεγράφη, εἶτα
δὲ ὁ ἐκδότης ἐμέτρησε τῷ Οὐγκῶ 6,000
φράγκων, ἃς οὗτος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς, διότι

ἐν τῇ οἰκίᾳ του μόλις τῷ ἐσώζοντο 50 φράγκα!

Εἰσῆλθε τότε αὐθις εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἐκ τοῦ γενικοῦ σεβασμοῦ, ὃν εἶδεν ἐκφραζόμενον ὑπὸ τῶν φυσιογνωμιῶν τῶν θεατῶν, ἐνόησεν ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἐξηκολούθη. Ἡ Δ'. πράξις ἐτελείονεν. Ὁ Μισσελὸτ, ὁ Ζοαννὸ, ὁ Φιρμὲν ἠγάλλοντο ἡ εὐνοια διηρέθη μεταξὺ τῶν τριῶν μερῶν τῶν εἰς τὰς τρεῖς πρώτας πράξεις ἡ Δόνα Σόλα μένει ὀπίσω. Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἔκρινεν ἐπάναγκας νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν δεσποινίδα Μάρς.

Εὗρεν αὐτὴν τραχεῖαν καὶ ὀργίλην. Κατ' ἀρχὰς προσεποιήθη ὅτι δὲν τὸν εἶδεν. Ἐξηκολούθη δὲ συνομιλοῦσα μετὰ τῆς ἐνδουούσης αὐτὴν γυναικός.

— Ἀλλὰ τί λοιπὸν ἔπαθες ἀπόψε; Ποτὲ δὲν θὰ ἐτοιμασθῶ; Ἐμπρός! δός μοι τὸ ψιμίθιόν μου. Σοὶ τὸ ζητῶ πρὸ μιᾶς ὥρας. Αἰωνίως τὸ δωμάτιόν μου εἶναι πλήρες! Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐπισκέψεις μοὶ φέρουν κεφαλαλγίαν!.. Ἄ! εἴσθε ἐδῶ κ. Οὐγκὼ;

Καὶ διευθετοῦσα τὸν στηθόδεσμόν της.

— Βλέπετε, εἶπε, πόσον καλὰ ἐπιτυγχάτω δρᾶμά σας;— Τοῦλάχιστον διὰ σᾶς καὶ τοὺς κυρίους ἐκείνους;

— Ναί, ἀλλ' ἤλθεν ἤδη καὶ ἡ σειρά σας, κυρία.

— Μάλιστα, ἔρχομαι καθ' ἣν στιγμήν τὸ δρᾶμα τελειώνει. Εἶπατέ μοι, τοὺς ὡραίους σας φίλους δὲν τοὺς ἠνόχλησα ἐπὶ πολὺ. Γνωρίζετε ὅτι πρῶτον ἤδη δὲν ἐχειροκροτήθη ἅμα τῇ ἐμφανίσει μου ἐν τῇ σκηνῇ;

— Θὰ χειροκροτηθῆτε ὅμως ἐν τῷ προσκηνίῳ, ὅπερ εἶναι καλλίτερον.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπεν αὕτη λαμβάνουσα ὕφος ὑπομονητικῶ θύματος, ἀφοῦ τοιοῦτον ἐδέχθη μέρος, τοιαύτην ἔδει νὰ περιμένω ἐπιτυχίαν

Ὅταν παρουσιάσθη μετὰ τὴν κρινόλευκον αὐτῆς ἐσθῆτα, μετὰ τὸ ἐκ λευκῶν ῥόδων στέμμα ἐν τῇ κεφαλῇ, μετὰ τοὺς ὡς μαργαρίτας ὀδόντας της, μετὰ τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο σῶμά της, ὅπερ αἰωνίως ἐδείκνυεν αὐτὴν δεκαοκταετίδα, ἐφάνη εἰς πάντας νεότης καὶ καλλονὴ θαυμασία. Ἡ θεὰ ἦν χαρίεσσα ὁ ἐξώστης ἐφ' οὗ συνωμίλουν οἱ προσωπιδοφόροι, τὸ φωταγωγημένον μέγαρον, οἱ κῆποι, οἵτινες ἐφωτοβόλουν, τὰ ὕδατα ἄπερ ἀντινάκλων ἀβέβαιον φῶς, ἡ κίνησις τῆς ἐορτῆς, ἡ μουσικὴ τῶν ὄρχουμένων, εἶτα δὲ ἡ σιγὴ καὶ ἡ τῶν νεαρῶν συζύγων ἀπομόνωσις, διέθεσαν κάλλιστα τὸ κοινόν, καὶ ὅταν ἡ δεσποινὶς Μάρς ἀπήγγειλε τοὺς ἐφεξῆς στίχους, οἷς τόσῳ καλῶς ἤρμοζεν ἡ ἐναρμόνιος φωνὴ της, οὐδὲν εἶχε νὰ φρονίσῃ τῶν κυρίων ἐκείνων.

« La lune tout à l'heure à l'horizon montait
« Tandis que tu parlais; sa lumière qui tremble
» Et la voix toutes deux m'alliaient au cœur ensemble;
» Je me sentais joyeuse et calme, ô mon amant,
» Et j'aurais bien voulu mourir en ce moment.»

Πᾶσα ἡ Ε'. πράξις ἐδικαίωσε τὴν σπουδὴν τοῦ βιβλιοπώλου Μάμ. Ὅτε ὁ Ζοαννὸ ἀφείλε τὴν προσωπίδα, ὅφ' ἦν ὁ Δὸν Ρουὴ Γομεζ παρευρέθη εἰς τοὺς γάμους, ἔδειξεν ὄψιν θανάτου, ἣτις ἐνεποίησε τρόμον. Καθ' ἅπασαν τὴν σκηνὴν ὑπῆρχε πάγος τοῦ τάφου. Ἡ δεσποινὶς Μάρς τῷ διεφιλονείκησε τὸν βίον τοῦ Ἑρνάνη μετ' ἐνεργείας οὐ τῆς τυχεύσης. Ἐφάνητο τῷ ὄντι βιασιότατα, ὅτε ἠπεῖλει τὸν Δὸν Ρουὴ διὰ τῶν ἐξῆς στίχων:

Il voudrait mieux pour vous aller aux tigrés même
Arracher leurs petits qu'à moi celui que j'aime....
Voyez-vous ce poignard? Ah! vieillard insensé,
Craignez-vous pas le fer quand l'œil a menacé?
Prenez garde, don Ruy! je suis de la famille
Mon oncle!

Τὸ τέλος τοῦ δράματος ἦτο μέθῃ βροχῇ ἐπῆλθεν ἐξ ἀνθέων εἰς τοὺς πόδας τῆς δεσποινίδος Μάρς τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ ἐξεφωνεῖτο πανταχοῦ, καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ θεωρεῖα. Μόνον εἰς 5—6 τοιαῦτα δὲν ἐφάνητο σημεῖα ῥεπιδοκιμασίας. Ἀποδοκιμασία ὅμως οὐδαμοῦ!

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἔσπευσε νὰ συγχαρῇ ὡς ἔδει τὴν μεγάλην ἠθοποιίαν. Τὸ δωμάτιόν της ἐπληροῦτο κυρίων, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν τῇ ἐπροξένησαν κεφαλαλγίαν. Ἦτο ὅλη ἀγαλλίασις. Τὸ μέρος της τῇ ἐφάνητο τότε ἀξιολογώτατον, τὸ δὲ δρᾶμα ἀριστούργημα.

— Ἐ, λοιπὸν, δὲν θ' ἀσπασθῆτε, τῷ εἶπε, τὴν Δόνα Σόλα σας;

Καὶ ἡ Δόνα Σόλα προσήνεγκε τῷ ποιητῇ τὴν παρειὰν τῆς δεσποινίδος Μάρς.

Τὸν Οὐγκὼ περιέμενον ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ θεάτρου πληθὺς φίλων, ὅπως τὸν συνοδεύσωσι. Φθὰς εἰς τὸν οἶκόν του εὗρε τὴν αἴθουσάν του πλήρη κυρίων. Οἱ κάτοικοι τῆς ὁδοῦ «Παναγία μας τῶν Πεδίων», ἐθαύμαζον πῶς ἡ ὁδὸς αὕτη ἦν πλήρης λαοῦ τὴν πρώτην μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΕΡΩΣ καὶ ΨΥΧΗ

ΠΑΛΛΙΟΣ ΜΥΘΟΣ. — ΝΕΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.—Ἴδε Φυλ. ε'.)

Ζ'.

Ἄν μετέσχες ποτὲ, ἀναγνώστὰ μου, πανηγυρικῆς τινὸς ὀνηλασίας εἰς ἐξοχικὴν διασκέδασις, καθ' ἣν στρατιὰ ὅλη ὄνων ἐλαύνει διὰ κοιλάδων καὶ λόφων, ἔνθεν κακεῖθεν, τυραννομένη ὑπὸ ἰδιοτρόπων ἀναβατῶν, νομιζόντων ὑπερτάτην αὐτῶν εὐχαρίστησιν τὸ νὰ μαλακύνωσιν ἐπαισθητῶς ἐν ἀνώνυμον τοῦ σώματός των μέρος ἐπὶ χονδροειδεστάτων σαγμάτων, θὰ παρετήρησες βεβαίως, ὅταν ἡ ἐκδρομὴ ἤγγιζεν εἰς τὸ πέρας της καὶ οἱ ὄνοι εἰς τὴν πάχνην των, πῶς τὸ βραδὺ καὶ ἐπικόν των βῆμα μετεβάλλετο αἴφνης εἰς γοργὸν καὶ λυρικὸν τριποδισμόν, κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς ὀξείας ὀσμῆς τοῦ νεοκόπου ἀχύροτοῦ σταύλου. Τὰ ταλαίπωρα ζῶα! ἅμα ἦν σθάνοντο τὸ πέρας τῶν δεινῶν αὐτῶν καὶ ἐνόουν ὅτι ἔληγεν ἡ ἐξοχικὴ ἐκεῖνη διασκέδασις, ἡ ἐπὶ τῆς βράχως αὐτῶν τελουμένη, ἀπέβαλλον τὴν ὑπομονὴν των, καὶ ἔσπευδον γοργῶ τῷ ποδὶ εἰς τὸ πέρας τῶν δεινῶν αὐτῶν, ὀνειρευόμενοι κριθὴν εὖοσμον καὶ δροσερὸν ὕδωρ καὶ βράχως ἐλάφρυνσιν. Ποῖα ζωηρότης τότε εἰς τὰ ἡμερὰ ἐκεῖνα τετράποδα, ποῖα ἄμιλλα μεταξὺ των! ἀλλὰ καὶ ποῖα ταραχὴ εἰς τοὺς ἀσταθεστέρους τῶν ἀναβατῶν, ποῖος κλονισμὸς εἰς τὰς ἀναβάτιδας, ποῖος φόβος πτώσεως, ποῖα φωνὴ καὶ ποῖα σύγχυσις! Οἱ ὄνοι ὅμως δὲν ἐταράσσοντο οὔτε ἀνεστέλλοντο. Ἐσπευδον πάντοτε, διότι μετ' ὀλίγον ἐμελλον νὰ σταθῶσι.

Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς διηγηματογράφους. Ὅταν ἡ λύσις ἐγγίξει, ὅταν

ἐπίκειται ἡ καταστροφή τοῦ διηγήματός των, τοῦ δ ρ α μ α τ ι κ ο ὕ τ ω ν, ὡς πολυμαθῆς τις νεοφώτιστος συγγραφεὺς τῶν ἡμερῶν μας ἀνεκάλυψεν ὅτι ἐκάλουν τὸ μυθιστόρημα οἱ ἀρχαῖοι "Ἕλληνες, τότε gave! εἰς τὰ πρόσωπά των καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας των! ἡ διήγησις καλπάζει, τὰ ἐν αὐτῇ πρόσωπα συνωθοῦνται εἰς τὸ τέρμα, τὰ ἀσταθέστερα ἐξ αὐτῶν ἐκπίπτουσι κατὰ γῆς, καὶ οἱ ἀναγνώσται ἀσθμαίνουσι κατόπιν των, ἂν ἔχωσιν, ἐννοεῖται, διάθεσιν νὰ τοὺς ἀκολουθήσωσιν.

"Ας συγχωρηθῶ λοιπὸν καὶ ἐγὼ, ἂν ἐγγίζων νὰ τελειώσω, σπεύδω νὰ τελειώσω γρηγορότερον.

Ἐνῶ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Διὸς ἔχρουον οἱ Ὀλύμπιοι φαιδροὶ καὶ ἀνειμένοι, μακρὰν παντὸς βεβήλου ὄμματος θνητοῦ, εἰσέρχεται αἴφνης διὰ τῆς μεγάλης πύλης ὁ Ἔρως, κρατῶν εἰς τὸν βραχίονά του τὴν ἔρωμένην του, ἐνδεδυμένην ὡς νύμφην καὶ ὠραϊότεραν παρά ποτε. Φαντασθῆτε τὴν γενικὴν κατάπληξιν καὶ τὸν θόρυβον. Ὁ Ζεὺς διέστειλε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἔσεισε τὴν χαίτην του, ἡ Ἥρα ἔρριψε καχύποπτον ζηλοτυπίας βλέμμα ἐπὶ τοῦ κάλλους τῆς Ψυχῆς καὶ ἔδραξε μίαν ἄκραν τῆς χλαμύδος τοῦ Διὸς, ἡ Ἄθηνά ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον ἐξ αἰδοῦς καὶ ἐφώνησεν ἀγγλιστὶ: shoking! ὁ Ἄρης ἀφῆκεν ὑπόκωφον βρυχηθμὸν, ὁ Ἀπόλλων ἔφερον εἰς τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τὴν κρεμαμένην διόπτραν του, ἡ δὲ Ἀφροδίτη βαλοῦσα κραυγὴν ἀγανακτήσεως, ἐλειποθύμησεν, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη πρότερον ὅτι ἐμελλε νὰ πέσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ὀπισθένος τῆς εὐρισκομένου Ἀπόλλωνος.

Ὁ Ἔρως ὁμῶς ἀτρόμητος καὶ πανούργος, χωρὶς ποσῶς νὰ πτοηθῇ ἐκ τῆς ἐπελθούσης

συγχύσεως, ἐβάδισε στερεῶ βήματι πρὸς τὸν Δία, καὶ γονυπετήσας πρὸ αὐτοῦ μετὰ τῆς Ψυχῆς, ἀπαράλλακτα ὡς γονυπετοῦν εἰς τὸ θέατρον πρὸ τῶν ὀργισμένων πατέρων οἱ ζητοῦντες νὰ ἐξιλεώσωσιν αὐτοὺς ἔρασταί, ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν περίπου τὰ ἐξῆς:

— Ζεῦ πάτερ! εἶπε· συγχωρησόν με ὅτ ἔλαβον τὴν αὐθάδειαν νὰ ταράξω τὴν ἑορτὴν σου ἀπρόσκλητος καὶ ἀπροσδόκητος καὶ παρὰ τὴν Ὀλύμπιον ἐθιμοτυπίαν, εἰσάγων θνητὴν εἰς δώματα ἀθανάτων· ἀλλὰ, πάτερ, καταδιωκόμενος καὶ ραδιουργούμενος ἄνευ αἰτίας, ποῦ ἄλλοῦ ἠδυνάμην νὰ εὕρω προστασίαν καὶ καταφυγὴν ἢ παρὰ τοὺς ὑψηλοὺς πόδας τοῦ θρόνου σου; καὶ πότε ἄλλοτε ἠθέλον τύχει εὐκαιρίας νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν θεῖαν σου εὐμένειαν, ἀφοῦ διετέλουν φυλακισμένος καὶ φρουρούμενος, ἐπὶ προφάσει ὅτι ἤμην ἀσθενής, καὶ μόλις πρὸ μικροῦ, χάρις εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ καλοῦ φίλου μου Ἐρμου, κατώρθωσα νὰ φύγω τῆς εἰρκτῆς μου; Ναί, πάτερ! ἤμην φυλακισμένος, καὶ φυλακισμένος παρὰ τῆς μητρός μου· διατί; διότι ἠράσθην θνητῆς, ἀξίας θεοῦ κατὰ τε τὸ κάλλος καὶ τὸν ψυχὴν. Εἶναι τοῦτο ἐγκλημα, ὑπάτε θεέ; ἀλλ' ἡ μήτηρ μου αὐτῇ, ἧς τοσοῦτον προσέβαλε τὴν θεῖαν αἰδῶ ἢ πράξις μου, δὲν ἠράσθη ἐπίσης θνητοῦ; δὲν ἦτο θνητὸς ὁ Ἀγχίσις; δὲν ἦτο θνητὸς ὁ Ἄδωνις; Σὺ αὐτὸς, πάτερ μου, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸ ὕψος οὔτε ν' ἀτενίσῃ κἂν δύναται ἡ προσβολή, δὲν ἐτίμησας διὰ τοῦ θεοῦ σου ἔρωτος τὴν Σεμέλην, τὴν Ἀλκμήνην, τὴν Ἰώ, τὴν. . . .

— Ἄρκετ! μὴ φωνάζης παραλυμένε! διέκοψεν ὁ Ζεὺς.

— Ἐπειτα, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἔρως, ἐξαιτούμενος ὁλονέν, ἡ κυρία μήτηρ μου, ἧτις φροτίζει τόσον πολὺ περὶ τῆς θεῖας ἀξιοπρο-

πείας καὶ τῆς θεῖας ἠθικῆς, ἔπρεπεν αὐτῇ πρώτη νὰ δίδῃ τὸ καλὸν παράδειγμα, καὶ νὰ με τρέφῃ τὴν ἀνθρώπινον καταλαλιὰν καὶ τὴν γλωσσαλγίαν τῶν ἐπὶ γῆς γυναικῶν διὰ τῆς ἀσυμφίλου συζυγίας τῆς· ἐντρέπομαι νὰ ἀναδιφήσω ἐνώπιόν σου τὴν πολύφυλλον ἱστορίαν τῆς ἀπεράντου ἐρωτολογίας τῆς.....

— Αὐτὰ εἶναι περιττὰ, ὑπέλαβε πάλιν ὁ Ζεὺς. Τώρα τί θέλεις;

— Θέλω νὰ μείνω ἀνενόχλητος· θέλω ν' ἀγαπῶ τὴν Ψυχὴν μου, χωρὶς ἡ σεμνὴ μήτηρ μου νὰ πειράζεται καὶ νὰ ἀγανακτῇ καὶ νὰ με καταδιώκῃ· θέλω νὰ εἶμαι κύριος τῆς καρδίας μου ὡς αὐτὴ εἶναι τῆς ἰδικῆς τῆς.

— Τὴν ἀγαπᾷς λοιπὸν ἀληθῶς τὴν δεσποινίδα Ψυχὴν;

— Ἄν τὴν ἀγαπῶ;.....

— Τὴν νυμφεύεσαι;

Ὁ Ἔρως ἐκοντοστάθη ὀλίγον, διότι τοῦ ἤρχετο κάπως ἀπροσδόκητος ἡ τοιαύτη ἐρώτησις· ἀλλ' ὁ δισταγμὸς του ὑπῆρξε βραχύς καὶ ἀπῆντησεν εὐθὺς μετ' ὀλίγον:

— Μάλιστα, πάτερ, τὴν νυμφεύομαι!

— Ἔστε λοιπὸν ἀνὴρ καὶ γυνή! εἶπεν ὁ πατριάρχης τῶν θεῶν καὶ τοὺς κῆλύγησεν.

Οὕτως ἐνυμφεύθησεν ὁ Ἔρως καὶ ἡ Ψυχὴ. Ὅτε δὲ οἱ λοιποὶ θεοὶ συνῆλθον ἐκ τῆς πρώτης των ἐκπλήξεως, εἶδον μετὰ νέας ἀπορίας ὅτι ἡ ἐσπερινὴ των συναταστροφή μετεβλήθη εἰς γάμους καὶ συμμετέσχον πάντες φαιδροὶ τῆς νέας αὐτῆς αὐτοσχεδίου πανηγύρεως.

Τώρα δὲ, ἀναγνώστὰ μου, ἂς τελειώσω τὸ διήγημά μου ὅπως τὸ ἤρχισα, διὰ τῆς τυπικῆς ἐκείνης φράσεως δι' ἧς, ὡς ἐνθυμείσθε, ἐπαίρανε πάντοτε ἡ μυθολόγος μάμμη σου τὸ παραμῦθι τῆς, ἐπιλέγων ὡς ἐκείνη· «καὶ ἐπέρασεν ἐκεῖνοι καλὰ καὶ ἡμεῖς καλλίτερα,»

μολοντί ἀγνοῶ ἀληθῶς ἂν ἐπέρασες καλὰ ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ διηγήματος τούτου.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΗΘΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

Ο ΑΛΗΘΗΣ ΕΡΩΣ.

Κατὰ τὴν ἠλικίαν τοῦ ἔρωτος ἀναπτύσσονται ἅπαντα τὰ φυσικὰ φίλτρα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Τότε ἡ ἀθωότης, ἡ ἀπλότης, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ αἰδῶς, ἡ γενναιοῦτης, ὁ ἠρωτισμὸς, ἡ ἱερὰ πίστις, ἡ συμπάθεια ἐκφράζονται ὡς ἀνέκφραστοι χάριτες, εἰς ὅλα τὰ σχήματα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν δύο νέων ἐραστῶν. Ὁ ἔρως εἰς τὰς καθαρὰς ψυχὰς λαμβάνει ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Φεύγουσι τὰς θορυβώδεις τῶν πόλεων συναναστροφάς, τὰς διεφθαρμένας τῆς φιλοδοξίας ὁδοὺς καὶ ἀναζητοῦν εἰς τοὺς πλέον μονήρεις τόπους ἀγροτικῶν τινὰ βαθμῶν, ὅπου νὰ δυνηθῶσι νὰ ὁμόσωσι τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην των. Αἱ πηγαὶ, τὰ δάση, ἡ ἐμφάνησις τῆς αὐγῆς, οἱ ἀστερισμοὶ τῆς νυκτὸς, δέχονται ἀλληλοδιαδόχως τοὺς ὄρκους των. Πολλάκις χανόμενοι ἐντὸς θρησκευτικῆς τινὸς μέθης, ἐκλαμβάνουσιν ἀλλήλους ὡς θεότητες. Πᾶσα ἐρωμένη ὑπῆρξεν εἰκὼν, πᾶς ἐραστὴς ὑπῆρξεν εἰδωλολάτρης. Τὸ χόρτον ὅπερ ὑπὸ τοὺς πόδας πατοῦσι, ὁ ἀήρ ἐν ἀναπνέουσιν, αἱ σικαὶ ὅπου ἐπαναπαύονται, φαίνονται εἰς αὐτοὺς ἀφιερωμένα διὰ τὴν ἀτμοσφαῖραν των. Δὲν βλέπουσιν εἰς τὸν κόσμον ἄλλην εὐτυχίαν εἰμὴ τὸ νὰ συζῶσι καὶ τὸ νὰ συναποθάνωσι, ἢ μᾶλλον δὲν βλέπουσι ποσῶς τὸν θάνατον. Ὁ ἔρως τοὺς μεταφέρει εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας, καὶ ὁ

θάνατος δὲν φαίνεται εἰς αὐτοὺς εἰμὴ τὸ μέσον τῆς αἰωνίας ἐνώσεώς των. Ἄλλ' ἐὰν ἐμπόδιόν τι μέλλη νὰ τοὺς ἀποχωρίσῃ, οὔτε αἱ ἐλπίδες τῆς τύχης, οὔτε αἱ τῆς φιλίας γλυκύτητες δύνανται νὰ τοὺς παραμυθίσωσιν ἢ ψυχῆ των ἄπτεται τοῦ οὐρανοῦ, τὸ σῶμα των τήκεται ἐπὶ τῆς γῆς. Πολὺν χρόνον μετὰ τὴν ἀποχώρησίν των, ὅταν τὸ ψυχρὸν γῆρας παγώσῃ τὰς αἰσθήσεις των, ὅταν μυρίαί καταβρωτικά δῶναι καταστήσωσιν αὐτοὺς ἀπαθεῖς, ἢ καρδία πάλλει ἀκόμη εἰς τὴν θέαν τοῦ τάφου, τοῦ περικλείοντος τὸ ἀντικείμενον τὸ ὅποιον ἠγάπησαν. Ἄν ἐγκατέλειπον αὐτὸ εἰς τὸν κόσμον, ἐλπίζουσι νὰ τὸ ἴδωσιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Αἱ οὐράνιαι αὐταὶ συγκινήσεις δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἀποτελέσματα ζωϊκῆς ἐνεργείας, προέρχονται ἐκ τῶν γοητειῶν τῆς ἀρετῆς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἰσθήματος τῶν θείων ἰδιοτήτων τῆς, εἰς ἃς χρεωστῆι τὴν ἐνέργειαν. Ἡ κακία αὐτὴ ἀναγκάζεται διὰ νὰ ἀρέσκῃ, νὰ δαίνειται τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν διάλεκτον αὐτῆς.

Οὕτως ἡ ὠραιότης γεννᾶται ἐκ τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ δυσμορφία ἐκ τῆς κακίας, καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα ἐντυποῦνται συχνακίς ἀπὸ τῆς τρυφεροτέρας ἡλικίας διὰ τῆς ἀγωγῆς. Δύναται τις ἐνταῦθα νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ὠραῖοι καὶ ὅμως κακοὶ, καὶ ἐξ ἐναντίας ἄσχημοι καὶ ὅμως ἐνάρετοι, καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης εἶναι παραδείγματα διαβόητα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἄλλ' ὁ Σωκράτης ὑπῆρξε δυστυχῆς καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν καθ' ἣν ἡ φυσιογνωμία λαμβάνει τὰ ἀρχικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς, ἀπὸ τῆς παιδικῆς μέχρι τῆς δεκαεπταετοῦς ἡλικίας. Ἐγεννήθη πτωχός ὁ πατήρ του ἤθελε νὰ τὸν ἀναγκάσῃ πρὸς μάθησιν τῆς γλυπτικῆς μὲ

ἕλην τὴν πρὸς αὐτὴν ἀποστροφὴν του. Ἐμελέλην ὅμως τὸ μαντεῖον νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν πατρικὴν τυραννίαν.

Διὰ τὸν εὐτυχῆ Ἀλκιβιάδην, γεννηθέντα ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς εὐτυχίας, τὰ μαθήματα τοῦ Σωκράτους καὶ ὁ ἔρωσ τῶν συγγενῶν καὶ συμπολιτῶν του ἀνέπτυξαν ἐν αὐτῷ συγχρόνως τὴν ὠραιότητα καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἄλλὰ παρασυρθεῖς τέλος εἰς τὴν διαφθορὰν διὰ τῆς κακῆς συναναστροφῆς, δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτὸν πλέον εἰμὴ ἡ φυσιογνωμία τῆς ἀρετῆς. Ὅποιοιδήποτε θελκτικῆρον καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς ὄψεώς των, πάντοτε ὅμως διακρίνει τις τὴν ἀσχημίαν τῆς κακίας ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν ὠραίων ἀνθρώπων τῶν κατασταθέντων κακῶν ἀνακαλύπτει τις μὲ ὅλον τὸ μειδιάματά των δόλιόν τι καὶ ὑπόπτον. Ἡ ἀνωμαλία αὕτη καταφαίνεται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φωνὴν των. Τὸ πᾶν μεταμορφοῦται ἐν αὐτοῖς εἰς τὸ πρόσωπόν των. Θέλομεν παρατηρήσει ἀκόμη ὅτι ἔπασαι αἱ μορφαὶ τῶν ἀρμονικῶν ὄντων ἐκφράζουσιν αἰσθήματα νοερά, ὅχι μόνον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τὴν φύσιν σπουδάζοντος ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τῶν ζῶων, ἅτινα φωτίζονται διὰ τοῦ ἐνστικτοῦ των, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν διακρίσεων τούτων, ὧν αἱ πλείσται εἰσὶ δι' ἡμᾶς σκοτειναί. Οὕτω, π. χ. ἕκαστον ζῶον ἔχει γνωρίσματα ἐκφράζοντα τὸν χαρακτῆρά του. Εἰς τοὺς σπινθηροβολοῦντας καὶ ἀνησύχους τῆς Τίγριδος ὀφθαλμοὺς διακρίνει τις τὴν δολιότητα καὶ ἀπιστίαν. Ἡ λαίμαργία τοῦ χοίρου καταφαίνεται διὰ τῆς χαμερπείας τῆς στάσεως καὶ τῆς κλίσεως τῆς κεφαλῆς του πρὸς τὴν γῆν. Ἄπαντα τὰ ζῶα γνωρίζονται πολὺ καλὰ ἀπὸ τοὺς χαρακτῆρας τούτους, διότι οἱ νόμοι τῆς φύσεως εἶναι γενικοί. Π. χ. ἂν ἡ ἐλαχίστη διαφορὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς ὄ-

φθαλμοὺς τοῦ ὀλίγον προσεκτικοῦ ἀνθρώπου, μετὰ ἄλλωπεκος καὶ κυνὸς, μία ὄρνις ὅμως πολὺ καλὰ διακρίνει αὐτούς. Μετὰ φρίκην θέλει ἰδεῖ ἐκείνην καὶ θέλει ἀφόβως πλησιάσει τοῦτον. Παρατηρητέον προσέτι ὅτι ἕκαστον ζῶον δεῖκνυε διὰ τῶν χαρακτηριστικῶν του ἐπικρατοῦν τι ἐν αὐτῷ πάθος οἷον τὴν σκληρότητα, τὴν ἠδυπάθειαν, τὸν δόλον, τὴν εὐθθειαν. Μόνος δὲ ὁ ἄνθρωπος, ὁ μὴ διὰ τῶν κακιῶν τῆς κοινωνίας διαφθαρεῖς, φέρει ἐπὶ τοῦ προσώπου του τύπον θείας καταγωγῆς. Πᾶσα ὠραιότης ἐκφράζει καὶ ἀρετὴν τινα, αὕτη τὴν ἀθωότητα, ἐκείνη τὴν ἀπλότητα, ἢ ἄλλη τὸ γενναῖον, τὴν αἰδῶ, τὸν ἠρωϊσμόν.

Ἄλλὰ τὰ μεγαλείτερα τοῦ ἔρωτος ἀποτελέσματα δὲν γεννῶνται ἀπολύτως ἐκ τῆς ὠραιότητος παράγονται, ὡς εἶπομεν ἤδη, διὰ τῆς συγχωνεύσεως ἀντιθέτων αἰσθημάτων, καθὼς καὶ τὸ μῖσος γεννᾶται συχνακίς ἐκ τῆς συγχρούσεως ὁμοίων αἰσθημάτων. Ἴδου διατὶ δὲν ὑπάρχει θελκτικώτερον αἰσθημα, εἰμὴ τὸ νὰ εὖρωμεν φίλον ὃν ἐνομίζομεν ἐχθρὸν, καὶ πάλιν δὲν ὑπάρχει τι αἰσθητότερον εἰμὴ ν' ἀναγνωρίσωμεν ἐχθρὸν ὃν ἐνομίζομεν φίλον. Ταῦτα εἰσὶν ἀρμονικὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα καθιστῶσι συχνακίς πρόσκαιρόν τινα ἐκδούλευσιν αἰσθητικωτέραν μακρῶν εὐεργεσιῶν καὶ στιγμαίαν ὕβριν ἀπεχθεστέραν ἀδιακόπου ἐχθρας, ἐπειδὴ κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν ἀντίθετα αἰσθήματα συνεννοῦνται, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν συννηνωμένα αἰσθήματα συγχροῦνται. Ἐκ τούτου προέρχεται ὅτι ἐν μόνον σφάλμα ἐν τῷ μέσῳ ἀγαθῶν πράξεων ἀγαθοῦ ἀνθρώπου μᾶς φαίνεται δυσαρεστότερον ἢ αἱ κακίαι ἀτάκτου τινος ἄλλου ἐν ᾧ ἀναφαίνεται ἀρετὴ τις, διότι ἕνεκα τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἀντιθέσεων, αἱ δύο ἐκεῖναι ἰδιότητες παράγουσι πλείοτερόν τι, καὶ ἐπι-

κρατοῦσι τῶν ἄλλων εἰς ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας.

Αἱ ἀρμονίαι αὐταὶ κτῶνται πλειοτέρας ἐνεργείας διὰ τῶν ἐλαχίστων διαφορῶν, αἵτινες τὰς ἀποχωρίζουσι, διὰ τῶν συμφωνιῶν αἵτινες τὰς ἀπεικονίζουσι καὶ δι' ἄλλων στοιχειῶν νόμων περὶ ὧν ἐλαλήσαμεν. Ἄλλ' ὅτε συνεννοῦνται συγχρόνως καὶ ἠθικὰ αἰσθήματα ὧν δίδομεν ἐνταῦθα μικρὰν περιγραφὴν, τότε παράγονται ἐξαισία ἀποτελέσματα. Οὕτω, π. χ. ἀρμονία τις καθίσταται τρόπον τινα οὐράνιος ὅταν ἐμπερικλείῃ ἀπόκρυφόν τι δεῖκνύον θαυμάσιόν τι καὶ θεῖον. Διατρέχων ποτὲ ἀρχαίαν τινὰ χαλκογραφίαν εἰκονίζουσαν τὸν Ἀδωνιν, γλυκυθῆμως ἐξ αὐτῆς διετέθη. Ἡ Ἀφροδίτη ἀρπάσασα ἀπὸ τὴν Ἀρτεμίδα τὸν Ἀδωνιν, ἀνέτρεφεν αὐτὸν μετὰ τοῦ Ἐρωτος. Ἡ Ἀρτεμις ἤθελε νὰ τὸν ἀναλάβῃ ἐπειδὴ ἦτο τέκνον μιᾶς τῶν Νυμφῶν τῆς. Ἡμέραν τινὰ λοιπὸν, ὅτε ἡ Ἀφροδίτη, καταβᾶσα ἀπὸ τοῦ ὑπὸ περιστερῶν συρομένου ἄρματός τῆς, ἐπεριπάτει μετὰ τῶν δύο ἐκείνων παιδίων εἰς κοιλάδα τινὰ τῶν Κυθήρων, ἢ Ἀρτεμις ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Νυμφῶν τῆς ἐνέδρευσε ἐντὸς δάσους ὅθεν ἔμελλε νὰ περάσῃ ἡ Ἀφροδίτη. Αὕτη βλέπουσα τὴν ἐχθρὰν κατ' αὐτῆς ἐρχομένην καὶ μὴ δυναμένη οὔτε νὰ φύγῃ οὔτε ν' ἀντισταθῇ, ἐσκέφθη παραχρῆμα νὰ πτερῶσῃ τὸν Ἀδωνιν, καὶ παρουσιάσασα αὐτὸν μετὰ τοῦ Ἐρωτος εἰς τὴν Ἀρτεμιν, εἶπεν εἰς αὐτὴν νὰ λάβῃ ἐκεῖνο τῶν δύο παιδίων, ὅπερ ἐνόμιζεν ὅτι τῇ ἀνήκει. Ἀμφοτέρα ἦσαν ὠραῖα, ἀμφοτέρα τῆς αὐτῆς ἡλικίας, πτερωτά. Ἡ κυνηγέτις Θεὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκλέξῃ οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο καὶ παρήτησε τὸν Ἀδωνιν φοβουμένη μὴ λάβῃ τὸν Ἐρωτα.

Ἐπάρχουσι πλείσται περιπαθεῖς καλλοναὶ εἰς τὸν μῦθον τοῦτον διηγήθη αὐτὸν ἡμέραν

τινά εις τὸν I. I. Ρουσσώ εις ἃν ἐπροξένησε τὴν μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν.— Οὐδὲν μὲ ἀρέσκει τόσον, εἶπεν, ὅσον ὥραία εἰκὼν ἐγκλείουσα ἠθικὸν αἶσθημα.— Εὐρισκόμεθα τότε εις τὴν κοιλάδα τοῦ Neuilly, πλησίον ἄλλους τινὸς ὅθεν ἐβλέπομεν σύμπλεγμα ἔρωτος καὶ φιλίας, νεανίαν καὶ νεανίδα 15 ἢ 16 ἐτῶν, οἵτινες ἐνηγκαλίζοντο ἀσπαζόμενοι.

— Εἰς ταύτην τὴν θέαν, μοὶ εἶπε, παρέστησαν αἰσχροὶ εἰκόνα μετὰ θελκτικὴν ἰδέαν. Οὐδὲν εἶναι πλέον εὐχάριστον ἢ ἡ παράστασις αὐτῶν εις τὴν φυσικὴν των καταστάσιν: ἡ Φιλία παρισταμένη ὡς μεγάλη κόρη θωπευομένη τὸν Ἔρωτα.

Δύναται τις λοιπὸν νὰ ἴδῃ εις τὰ ἀλληγορικὰ ταῦτα πρόσωπα τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἔρωτος καὶ τῆς Φιλίας, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν ἡμῖν δύο διακεκριμέναι δυνάμεις, ὧν αἱ ἀρμονίαι ὑψοῦσι τὴν ψυχὴν, ὅταν ἡ φυσικὴ εἰκὼν διεγείρῃ ἠθικὸν αἶσθημα ὡς εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα, τὴν ταπεινώνει δὲ τοῦναντίον ὅταν ἠθικὸν τι αἶσθημα μᾶς κινήσῃ εις φυσικὴν ἀντίληψιν, ὡς εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ Ἔρωτος καὶ τῆς Φιλίας.

Προσέτι πᾶν ὅ,τι δύναται τις νὰ ὑπονοήσῃ παρατηρῶν εἰκόνα τινά, προσθέτει πλείονας χάριτας εἰς τὰς ἠθικὰς παραστάσεις, διότι εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν τῆς ψυχῆς φύσιν, διότι τὴν ἀναγκάζει νὰ διατρέχῃ στάδιον ἰδεῶν εὐρυχωρότερον. Ταῦτα ἐξάγομεν ἐκ τοῦ μύθου τῆς Ἀηδόνας προσθέσετε δὲ πληθὺν ἀντιθέσεων, ἃς δὲν ἔχω εὐκαιρίαν ν' ἀναλύσω ἤδη.

Ὅσον ἡ φυσικὴ εἰκὼν εἶναι ἀπομακρυσμένη ἡμῶν, τόσον τὸ ἠθικὸν αἶσθημα ἔχει πλείοτέραν ἔντασιν, καὶ ὅσον ἡ πρώτη εἶναι περιωρισμένη τόσον τὸ αἶσθημα εἶναι ἐνεργητικώτερον.

Ἴδου ἀναμφιβόλως τί καθιστᾷ τὴν ἀπά-

την μας τόσον βαθεῖαν ὅταν θρηνώμεν τὸν θάνατον φίλου. Ἡ ὀδύνη τότε φέρεται ἀπὸ ἓνα κόσμον εἰς ἄλλον καὶ ἀπὸ ἀντικειμένου πλήρους θελγῆτρων εἰς τὸν τάφον. Ἴδου διατὶ τὸ χωρίον ἐκεῖνο τοῦ Ἱερεμίου περικλείει μεγίστην μελαγχολίαν:— Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαυθμὸς πολὺς. Ἡ Ῥαχὴλ θρηνοῦσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ διότι δὲν ὑπῆρχον πλέον.— Ὅλοι αἱ παραμυθίαι ἃς δύναται τις νὰ δώσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ναυαγοῦσιν ἀπέναντι τῆς λέξεως ἐκεῖνης τῆς μητρικῆς ὀδύνης: Δὲν ὑπάρχουσι πλέον.

Ἡδυνάμην νὰ πολλαπλασιάσω ἐπ' ἄπειρον τὰς ἀποδείξεις τῶν δύο διεπουσῶν ἡμᾶς δυνάμεων. Ἰκανὰ εἶπον ἐπὶ ῥοπῆς τῆς ὁποίας τὸ ἐνστικτὸν εἶναι τόσον πασιφανὲς ὥστε δι' αὐτοῦ βλέπομεν ὅτι ὑποκείμεθα καὶ ἐξαρτώμεθα δι' ἄλλων νόμων ἢ τῶν φυσικῶν ἀναγκῶν. Αἱ ψυχικαὶ ἡμῶν διαθέσεις δεικνύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, διότι ἐκτείνονται εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις εἰς ἃς αἰσθάνονται θείας ιδιότητος, ὁποῖαι αἱ ιδιότητες τοῦ ἀπείρου, καὶ δὲν διατρέβουσιν εὐχαρίστως ἐπὶ τῆς γῆς, εἰμὴ ἐπὶ τῶν θελγῆτρων τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀθωότητος.

SAINT-PIERRE.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ,

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ.

(Συνέχεια. — Ἴδε Φυλ. ε.)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Πεδιάς πλήρης πτωμάτων καὶ πληγωμένων στρατιωτῶν.

ΛΟΥΙΖΑ.

Ὁ Οὐάλτερ ἀνεχώρησεν, ὁ πατήρ μου ἀσθενεῖ, ἡ μήτηρ μου δὲν παύει θρηνοῦσα· ἐγὼ μόνη ἐγκαρτερῶ εἰσέτι, ἐγὼ μόνη τρέχω, ἵνα ὑπηρετῶ τοὺς πάντας, ἀναγκαζομένη οὕτω νὰ βλέπω τὰ πτώματα τῶν ὁμοίων μου ἐγκαταλειμμένα εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ πληροῦντα τὸν στόμαχον τῶν σαρκοφάγων ὀρνέων· Οἶμοι!.....

(Εἰς ἐκ τῶν πληγωμένων, συνερχόμενος ἐκ τῆς λειποθυμίας ὑφ' ἧς κατείχετο, στρέφει καὶ βλέπει τὴν Λουίζαν καὶ μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς καὶ τρεμούσης τῆ λέγει.)
ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ὑδωρ, δεσποινίς..... πρὸς Θεοῦ!..... Ὑδωρ!

ΛΟΥΙΖΑ (ἐκπλησσομένη).— Θεὸς παντοδύναμε!

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ὑδωρ!..... Ὑδωρ!

ΛΟΥΙΖΑ (πλησιάζουσα).— Εἶθε;.....

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Εἶμαι Γάλλος θνήσκων τῆς δειψῆς..... Σῶσόν με δι' ἀγάπην Θεοῦ!

ΛΟΥΙΖΑ.— Σκύλε ἀίρετικέ! πῶς τολμᾷς νὰ ἐπικαλῆσαι τὸν Θεόν;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Εἶμαι ἐπίσης καλὸς χριστιανὸς ὡς καὶ σὺ, καλλίτερος μάλιστα· διότι, ἐὰν ἐγὼ ἐβλεπον εἰς τοὺς πόδας μου ἐκθρόν θνήσκοντα ἐλλείψει ὕδατος, δὲν ἤθελον

οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διαστάσει νὰ τὸν σώσω.

ΛΟΥΙΖΑ.— Σᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεὸς διότι ἐταράξατε τὴν εἰρήνην τῆς πατρίδος μου.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἀγαπητόν μοι κοράσιον, δὲν εἶναι καιρὸς συζητήσεων· εἶμαι πληγωμένος καὶ ἀποθνήσκω τῆς δειψῆς. Ἀφίνουσά με νὰ πάσχω, ἀμαρτάνεις, διότι τοῦτο δὲν εἶναι ἴδιον μιᾶς γυναικὸς, πολὺ δὲ χεῖρον ἀμάρτημα διὰ μίαν καλὴν χριστιανήν.

(Ἡ Λουίζα φαίνεται συγκινομένη, εἶτα δὲ λαμβάνει μικρὸν τι ἀγγεῖον, πληροῖ αὐτὸ ὕδατος ἐκ τῆς πλησίον πηγῆς καὶ ἐπιστρέφουσα δίδει εἰς τὸν Λαμβέρτον νὰ πίη.)

ΛΟΥΙΖΑ.— Πίε!.....

(Ὁ Λαμβέρτος προσπαθεῖ νὰ ἐγερθῇ, πλὴν, κλονούμενος, ἐπαναπίπτει κτυπῶν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν πετρῶν.)

ΛΟΥΙΖΑ.— Παναγία Παρθένε!

(Πλησιάζει, ἀνεγείρουσα δὲ τὴν κεφαλὴν του θέτει αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς.)

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀνταμοίψῃ, ὥραία Μεξικανίς.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ὁ δυστυχῆς!..... Τί θ' ἀπογίνετε;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἡ θὰ αἰχμαλωτισθῶ, ἢ θὰ τυφεκισθῶ, ἢ θ' ἀποθάνω ἐκ τῶν πληγῶν μου.

ΛΟΥΙΖΑ.— Θὲν αἰχμαλωτίζουσιν ἐν τῇ πατρίδι μου.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Τότε δὲν μοὶ ἀπομένει ἢ ὁ θάνατος.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἐχετε γονεῖς;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Μητέρα καὶ ἀδελφὴν.

ΛΟΥΙΖΑ.— Δυστυχεῖς γυναῖκες!..... Διατὶ ἐφέρατε τὸν πόλεμον ἐν τῇ πατρίδι μου;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἐὰν νομίζης, ὥραία μου κόρη, ὅτι δύναμαι μετὰ νηστεῖαν τριάκοντα

καὶ ἐξ ὠρῶν νὰ ὀμιλῶ καὶ συζητῶ, σφάλλεις.

ΛΟΥΙΖΑ.— Πεινᾶτε :

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Νομίζω.

ΛΟΥΙΖΑ.— Δὲν δύναμαι νὰ δώσω τροφήν εἰς ἓνα ἐχθρὸν τῆς πατρίδος μου.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἐχει καλῶς. Φυλάξατε τὰς τροφὰς σας. Δύναμαι ν' ἀποθάνω ὡς καλὸς στρατιώτης: (Κλείει τοὺς ὀφθαλμούς, ἡ δὲ Λουίζα ἀπομακρυνομένη ὀλίγα βήματα ἐπιστρέφει ἐκ νέου.)

ΛΟΥΙΖΑ.— Χάριν τῆς μητρός σου καὶ τῆς ἀδελφῆς σου θὰ σὲ σώσω.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἦμην βέβαιος ὅτι εἰς τόσον ὠραῖος ἄγγελος δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἔχη ψυχὴν ἀγαθὴν.

ΛΟΥΙΖΑ.— Δὲν δύνασθε νὰ μείνητε περισσότερο εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος. Ὁ πρῶτος Μεξικανὸς ποῦ θὰ σᾶς συναντήσῃ, θὰ σᾶς φωνεῖσθαι ἀνηλεῶς.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Γένοιτο τὸ θέλημα τοῦ Ὑψίστου!

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἦεντήκοντα βήματα μακρύτερον ὑπάρχει τὸ σπήλαιον τῶν Γαύρων. Ἐκεῖ θέλετε εἶσθε ἀσφαλέστερος.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἡ μετάβασίς μου ὅμως ἔσται δύσκολος.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἄς δοκιμάσωμεν. (Βοηθεῖ αὐτὸν νὰ σηκωθῇ, εἶτα δὲ ἀναχωροῦσι βραδέως βήμασι, τοῦ πληγωμένου στηριζομένου ἐπὶ τοῦ βραχιονός της.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Θάλαμος εὐπρεπισμένος.

ΜΕΡΚΑΡ.

Περίεργον! Ἄδυνατῶ νὰ ἐξηγήσω τὴν κατήφειαν ἣτις βασιλεύει ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Λουίζης. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν δὲν μὲ ἐπισκέπτεται ἢ πολὺ σπανίως· ἄλλοτε δὲν ἀπεμα-

κρύνετο τοῦ θαλάμου μου ἢ ἵνα περιποιηθῇ τὴν μητέρα της, ἣτις σήμερον εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν προσκαλέσῃ ἵνα τὴν ἴδῃ. Ἡ χροιά τοῦ προσώπου της, ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν της, ἡ δειλία τῆς συμπεριφορᾶς της, πάντα ταῦτα προδίδουσι μυστήριόν τι ἀκατανόητον. Ἄ! ἴδου αὐτή.

(Ἡ Λουίζα εἰσέρχεται ἐν βίᾳ, ἵσταται δὲ ἐν ἀμηχανίᾳ ἰδοῦσα τὸν πατέρα της.)

ΜΕΡΚΑΡ.— Λουίζα.

ΛΟΥΙΖΑ.— Πάτερ μου!

ΜΕΡΚΑΡ.— Πόθεν ἡ αἰφνίδιος αὕτη μεταβολή; Σὺ ἢ τόσον ζωηρά, ἢ τόσον εὐχαρις, ἐκ ποίων ἀφορμῶν ὀρμηθεῖσα κατέστης τόσον περίλυπος καὶ σκυθρωπή; διατὶ ἐμετρίασες τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἄλλοτε ἔσπευδες νὰ περιποιηθῆσαι καὶ συντροφεύῃς τοὺς γηραιούς γονεῖς σου;

ΛΟΥΙΖΑ.— Πάτερ μου!..... κακῶς μὲ κρίνεις..... Οὐδεμία μεταβολή..... Εἶμαι πάντοτε εὐθυμος..... δὲν λησμονῶ, δὲν σᾶς.....

ΜΕΡΚΑΡ.— Δὲν ἀποπειρῶμαι, Λουίζα, νὰ ἀνακαλύψω τὸ μυστήριον τῆς μελαγχολίας σου. Σὲ θεωρῶ κάτοχον ἀρκετῆς φρονήσεως καὶ τοῦτο μὲ καθιστᾷ ξένον πρὸς πάντα φόβον. (Ἀνιστάμενος.) Σ' ἀφίνω ν' ἀναπαυθῆς, Λουίζα, καὶ σὲ προτρέπω νὰ μὴ μένης ἄλλοτε τόσον ἀργὰ ἐκτὸς τῆς οἰκίας, διότι ἡ χώρα μας ἐπλημμύρισε ἐχθρῶν βαρβάρων.....

ΛΟΥΙΖΑ (καθ' ἑαυτήν).— Βαρβάρων!.....

ΜΕΡΚΑΡ.— Ὡν τινῶν ἡ παρουσία εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ, οἱ αὐτοκαλούμενοι πολιτισμένοι, εἰσὶν ἀγενεῖς καὶ κακοποιοί· ἡ ψυχὴ των εἶναι ξένη πρὸς πᾶν εὐγενὲς αἶσθημα. Ἔσο λοιπὸν μᾶλλον ἐπιφυλακτικὴ. Καλὴν νύκτα. (Ἐξέρχεται.)

ΛΟΠΙΖΑ.— Πτωχέ μου πάτερ! ἐὰν ἐγνώριζες τὸν Λαμβέρτον οὐδέποτε ἠθελες ἀθροῦ-

σει τοιαύτας βλασφημίας. Πλὴν ἀνάγκη νὰ ὑπάγω πρὸς τὸν δυστυχῆ μου φίλον ὅστις ὑποφέρει.... Θεέ μου! σύγγνωθι τὴν ἀδυναμίαν τῆς καρδίας μου. (Λαμβάνει κἀνίστρον τι, τι, πληροὶ αὐτὸ τροφίμων καὶ ἐξέρχεται ἐν σπουδῇ.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Σπήλαιον ἐν τῷ βάθει τοῦ ὁποίου φαίνεται κοιμώμενος ὁ Λαμβέρτος.

ΛΟΥΙΖΑ (εἰσερχομένη ἐν σπουδῇ).— Εἶχον λησμονήσει ἀφ' ἐσπέρας νὰ πληρώσω τὸ ἀγγεῖον ὕδατος· ὑπεφέρετε βεβαίως πολὺ.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ (σοβαρῶς).— Ναί.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ὑποσχεθῆτε με ὅτι δὲν θὰ ἐγγίσητε τὴν χειρά μου ὡς χθές, ἵνα περιδέσω τὰς πληγὰς σας.... Δὲν ἀποκρίνεσθε λοιπὸν; Δὲν θέλετε νὰ μοὶ δώσητε τὸν λόγον σας;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ὁχι!

(Ἀφίνουσα πλησίον τοῦ Λαμβέρτου τὸ κἀνίστρον ἡ Λουίζα ἀποσύρεται εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν τοῦ σπηλαίου καὶ ἵσταται παρατηροῦσα αὐτόν.)

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἔστω! ἡ νοσοκόμος μου εἶναι περισσότερο ἀφ' ὅσον ἐνόμιζον σκληρά..... δὲν θ' ἀφήσω νὰ μὲ μεταχειρισθῶσιν ὡς ἓνα σκύλον τὸν ὁποῖον τρέφουσι.... καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ποτίζουσι.

ΛΟΥΙΖΑ (καθ' ἑαυτήν).— Ὁ ταλαίπωρος! (πλησιάζει). Τί ἔχετε λοιπὸν; εἶσθε περισσότερο ἀσθενής;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ὁχι!

ΛΟΥΙΖΑ.— Διατὶ δὲν μ' ἀφίγετε νὰ περιδέσω τὰς πληγὰς σας;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Διατὶ;..... Λοιπὸν, ἴδου νὰ σᾶς ὀμιλήσω ἐλευθέρως. Διότι ταπεινοῦμαι ἐκ τῶν περιποιήσεών σας, καθ' ὅσον αὐτοῦ συνοδεύονται διὰ τρόπου περιφρονητικοῦ. Αἱ

γυναῖκες τῶν μερῶν μας ἀγαπῶσι τὴν πατρίδα των ἐπίσης ὡς καὶ σεῖς, κυρία! ὅταν ὁμως πρόκειται νὰ περιποιηθῶσιν ἓνα πληγωμένον, ἔστω καὶ ἐχθρὸν, γνωρίζουσι νὰ εὐρωσι λόγους τινὰς παρηγόρους, οὐς συνοδεύουσι μὲ μειδιάμα γλυκῦ. Αὕτη δὲ ἡ συμπεριφορὰ των ἐστὶ περισσότερο ὠφέλιμος ὄλων αὐτῶν τῶν βαλσάμων καὶ ἱατρικῶν, ἅτινα μοὶ φέρετε.

ΛΟΥΙΖΑ (μετὰ τινα σιωπὴν).— Πλὴν δὲν θέλω νὰ ἐγγίσητε τὴν χειρά μου, ὡς χθές.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἔστω! ἀλλὰ μὴ λάθητε πλέον τὸ αὐστηρὸν ἐκεῖνο ὕφος ὅπερ πληγώνει τὴν καρδίαν μου (ἡ Λουίζα μειδιᾷ). Εὐγε! οὕτω εἶσθε θελκτικώτερα.

(Ἡ Λουίζα πλησιάζει μειδιῶσα καὶ ἀρχίζει νὰ λύη τοὺς ἐπιδέσμους τῶν πληγῶν τοῦ Λαμβέρτου.)

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἐχετε ὄρεξιν;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἰκανήν.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἰδου τὸ κἀνίστρον αὐτὸ ἐμπεριέχει τροφήν. (Ἀνίσταται μετὰ τὴν ἐπίδεσιν τῶν πληγῶν, θέτει τὸ κἀνίστρον πλησίον τοῦ Λαμβέρτου καὶ κινῆται ὅπως ἀναχωρήσῃ.)

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Μίαν στιγμὴν. Τὸ νὰ τρώγῃ τις μόνος εἶναι τόσον ὀχληρὸν.....

ΛΟΥΙΖΑ (ἐπιστρέφουσα).— Ἐπεθύμουν νὰ σᾶς φέρω κάτι τι ἐκλεκτότερον, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Μεξικανοὶ ζῶμεν λίαν λιτῶς.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Ἄ! ἐν πολέμῳ ὡς ἐν πολέμῳ! Ἰδου, σᾶς προτείνω μίαν συμφωνίαν.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ὅποιαν;

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Αὔριον, φέρετέ μοι ὀλιγώτερα ὀπωρικά καὶ περισσότερα μειδιάματα.

ΛΟΥΙΖΑ.— Ἔστω!

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.— Σ' εὐχαριστῶ, ὠραία μου! σήμερον ὑπῆρξες ἀγαθὴ ὡς ἄγγελος. Εἶθε ὁ

Θεός νά με βοηθήσῃ ἵνα ἡμέραν τινά σοὶ ἀποδείξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

ΛΟΥΙΖΑ.—Εἶσαι λίαν ἀγαθός.

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.—Τὴν ἀγαθότητα αὐτὴν μοι ἐνέπνευσας σὺ ἢ θελκτικὴ μορφή σου, οἱ μάγαι ὀφθαλμοί σου..... εἰς δύο λέξεις ἐγώ, ὁ χονδρὸς στρατιώτης, οὕτινος τὴν καρδίαν οὐδέποτε παλμοὶ συγκινήσεως ἠνώχλησαν, μετεβλήθη ἤδη πολύ. Ἄφ' ἧς στιγμῆς τὸ βλέμμα μου συνήντησε τὸ οὐράνιον ἰδικόν σου..... τέλος σ' ἀγαπῶ.... σὲ λατρεύω.....

ΛΟΥΙΖΑ — Λαμβέρτε!.....

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ.—Ἄς ἀκούσω καὶ ἐκ τοῦ στόματός σου τὰς αὐτὰς λέξεις! Ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν σου μοι προδίδει καρδίαν συγκινημένην, μοι προδίδει ὅτι τὰ χεῖλη σου ἀδυνατοῦσι νά διάκεινται ἐπὶ πλέον ἐχθρικῶς πρὸς τὰς τῆς καρδίας μου ἐπιθυμίας. Εἰπέ.... πρόφρον τὸ τρισύλλαβον ἐκεῖνο ὑπὲρ θά μοι χάριση τὴν ζωὴν, διότι νέαι πληγαὶ μᾶλλον θανατηφόροι ἀντικατέστησαν ἐκεῖνας ὧν ὑπῆρξας ἰατρός.

ΛΟΥΙΖΑ.—Λαμβέρτε!

ΛΑΜΒΕΡΤΟΣ (ἐν παραφορᾷ).—Μ' ἀγαπάς, ναὶ τὸ μαντεύω, πλὴν εἰπέ το..... ἄς ἀκούσω τὴν γλυκείαν σου φωνήν.....

ΛΟΥΙΖΑ (ἀκροωμένη). — Λαμβέρτε, ἐχάθημεν! ἀκούεις; βράματα ἀκούονται ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου..... ἄνθρωποι εἶναι... Μεξικανοὶ ἴσως... ναὶ Μεξικανοὶ οἵτινες θά σὲ φονεύσωσιν... Οἱμοὶ!... δυστυχεῖς! Οὐδεὶς θά τολμήσῃ νά θέσῃ χεῖρα ἐπὶ τοῦ Λαμβέρτου διότι.... Λαμβέρτε! σ' ἀγαπῶ! σ' ἀγαπῶ ὅσον οὐδεὶς σ' ἠγάπησε ἐν τῷ κόσμῳ... Ἄχ! ὁ πατήρ μου!... Ἐχάθημεν Λαμβέρτε!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΜΕΡΚΑΡ (ἀκολουθούμενος ὑπὸ στρατιω-

τῶν). — Λουίζα!..... ἐδῶ λοιπὸν διέρχεται τὰς νύκτας ἀπουσιάζουσα ἐκ τῆς οἰκίας καὶ ἐγκαταλείπουσα τὴν μητέρα σου, λησμονοῦσα τὸν πάσχοντα πατέρα σου ἐδῶ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, ἐνδὸς ἐχθροῦ τοῦ ἐντροπῆς; Εὐγε!

ΛΟΥΙΖΑ.— Πάτερ!....

ΜΕΡΚΑΡ.— Σιωπή!..... Ἐξέλθε ἀμέσως ἐντεῦθεν! Εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑπέροχον φιλοστοργίαν μου, ἥτις σὲ σώζει. (Ἐξέρχεται ἡ Λουίζα τοῦ σπηλαίου). Σὺ δὲ ὅστις ἔθεσες τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος μας, θά μάθῃς ὅτι οἱ Μεξικανοὶ ὅσον γενναίως προσφέρονται πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐν πολέμῳ τόσο αὐστηρῶς τιμωροῦσι τοὺς ἐπιβουλεωμένους τὴν τιμὴν τῶν οἰκογενειῶν των. Πολίται! ὀδηγήσετε αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

Θάλαμος τῆς Λουίζης

ΛΟΥΙΖΑ (μόνη καθημένη πλησίον τῆς τραπέζης).—Ἐν τῷ μοιχῷ τῆς καρδίας μου ἐγεννήθησαν δύο σφοδρὰ αἰσθήματα. Ἐν τῷ βάθει τῶν σπλάγχθων μου ὑπάρχουσι δύο ῥίζαι παραφόρων παθῶν. Τὰ δύο ταῦτα αἰσθήματα, τὰ πάθη ταῦτα τὰ βασανίζοντα τὴν ψυχὴν μου, ἀντιφάσκουσι τῷ καθήκοντι, ὅπερ ἡ θρησκεία καὶ ἡ πατρὶς μοι ἐπιβάλλουσιν. Ἡ πατρὶς μ' ὑπαγορεύει τὴν σκληρότητα, ἡ θρησκεία ἀπαιτεῖ νά σεβῶ ὁ ἔρωσ μου. Πατὴρ καὶ εὐσπλαγγνία, θρησκεία καὶ ἔρωσ, διετάχθησαν λοιπὸν οὕτω ὑπὸ τοῦ Παντοδυνάμου ὥστε νά καταστρέψωσι τὰς γλυκυτέρας τῶν θνητῶν ἐλπίδας τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐρώντων; Τὴν ἀμοιβὴν ἀρέσσης εὐγενοῦς ψυχῆς, ἀρνεῖται ἡ θρησκεία διότι πρόκειται περὶ

ἐχθροῦ αὐτῆς: ὦ, ἄνθρωποι! διατὶ τὴν τῶν αἰσθημάτων ἐλευθερίαν κατατρέφετε διὰ μιᾶς δεισιδαίμονος φανατικότητος; Τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν γεννώμενα εὐγενῆ αἰσθήματα, διατὶ ἀφρόνως θέλομεν νά καταστρέψωμεν, διὰ τῶν ὁμοίας φύσεως αἰσθημάτων; Τὸ ἱερὸν καὶ ἀμεμπτον, τὸ εὐγενὲς καὶ θεῖον, διατὶ σοφιστικῶς ζητοῦμεν νά καταδικάσωμεν; ὦ! ἄνθρωποι κακεντρεχῆς φαντασία, εἰς κόρακα! ὦ! σοφιστῶν ἀνόητος δεισιδαιμονία ἐκλείψον! Ἐρως καὶ ἀγαθοεργία, εἰσὶ τέκνα γνήσια τῆς θρησκείας, εἰσὶ εὐγενῆ καὶ ὑπερήφανα αἰσθήματα γεννώμενα μόνον ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ καλοῦ χριστιανοῦ καὶ χρυσοῦ πολίτου....

Πατὴρ καὶ ἔρωσ ἔχουσι τὴν φύσιν ὁμοίαν. Διατὶ λοιπὸν νά μάχωνται ἀλλήλους; Τὰ δάκρυα ἄτινα χύνω διὰ τὸ προσφιλὲς τῆς καρδίας μου εἶδωλον, τὰ δάκρυα ἄτινα προκαλεῖ ἡ τῆς ψυχῆς μου ἐρωτικὴ συμπάθεια, εἰσὶ ὀλιγώτερον ἱερά ἐκεῖνων, ἄτινα γεννᾷ ἡ πρὸς τὴν πατρίδα στοργή μου; Ἡ πατρὶς μ' εὐφραίνει ὁ ἔρωσ, ἡ δεδακρυσμένη χλωμὴ τοῦ ἔραστοῦ μου μορφή μὲ θέλγει. Ἡ πατρὶς!.... Τὴν ζωὴν μου εἰς ἐκείνην, τὴν καρδίαν μου εἰς τὸν ἔρωτα. Ἐγὼ ἀγαπῶ... ναί... ἀγαπῶ τὸν Λαμβέρτον καὶ ἐν ὅσῳ ἡ καρδία μου πάλει, ἕκαστος αὐτῆς παλμὸς θέλει λαμβάνει ζωὴν ἐκ τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ. Μετὰ θάνατον; ὦ! μετὰ θάνατον ἡ κοπίς τοῦ χειρουργοῦ δὲν θέλει μὲν ἀνεῦρει ἐν τῷ μυχῷ αὐτῆς ἐγγαργαζόμενον τὸ ὄνομά του, πλὴν τὰ χεῖλη μου κατὰ τὰς τελευταίας μου στιγμᾶς, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς ἀγωνίας, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ ἐγκαταλείπει τὴν πρόσκαιρον αὐτῆς κατοικίαν, δὲν θά προσφέρωσιν ἄλλην λέξιν, ἢ τὸ προσφιλὲς τοῦ Λαμβέρτου μου ὄνομα!

Λαμβέρτε! προσφιλέστατόν μοι ἐπὶ τῆς γῆς ὄν! μοναδικὴ τῆς εὐτυχοῦς μου ὑπάρ-

ξεως ἐλπίς! τὴν καρδίαν μου ἐδέσμευσεν ὁ ἔρωσ σου, ἕκαστος δ' αὐτῆς παλμὸς σβύνεται εἰς θρήνους! Λαμβέρτε! σ' ἀγαπῶ πολὺ καὶ ἐὰν ὁ φανατισμὸς τῶν συμπατριωτῶν μου, ἡ δεισιδαιμονία τῶν συγγενῶν μου ὑπερισχύωσιν, ὦ! ἔσο βέβαιος, ὅτι πρὶν ὁ πῦρ σου πατήσῃ τὴν πρώτην τοῦ ἱκριώματος βαθμίδα, ἡ ψυχὴ τῆς λατρευούσης σε Βικτωρίας θέλει εἰσθε ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὴν τῶν θνητῶν κατοικίαν, ἐκεῖ ὅπου οὐδὲν δύναται οἱ ἄνθρωποι, ἀναμένουσα τὴν ἰδικὴν σου!

Πάτερ μου! εἰς τὰ πικρὰ μου δάκρυα, εἰς τοὺς λυγμούς τοῦ στήθους μου, διατὶ νά μὴ συγκινηθῆται ἡ καρδία σου; Οἱ πένθημοι θρηνοὶ τῆς ἀπέλπιδος Λουίζης σου, τῆς τόσο προσφιλοῦς σου, τῆς τόσο ἀγαπώσης σε, διατὶ νά μὴν σοὶ ὑπαγορεύωσι τὴν ἐπιείκειαν; Πάτερ μου! ὁ ἔρωσ μου θέλει ἐκλείψει σὺν τῇ ζωῇ μου! Τότε θά κλαύσης, καὶ θά μετανόησῃς, βλέπων, ὅτι τῆς θυγατρὸς σου τὰ χεῖλη εἰσὶ ψυχρὰ καὶ ἄχροα. Τότε θά ἔλθῃς, πλὴν εἰς μάτην, νά κλαύσης πικρὰ ἐπὶ τοῦ τάφου μου, ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς πλακῆς, ἥτις θά καλύπτει τὸ ἄπνουν σῶμά μου.

Οὐάλτερ! ἀδελφέ μου! σὺ μόνον δύνασαι νά με σώσης. Οἱ στεναγμοὶ τοῦ στήθους μου, τὰ πικρὰ δάκρυά μου θά σὲ συγκινήσωσι, διότι σὺ δὲν εἶσαι σκληρός. Ἐν τῇ μαρανθείσῃ, δίκην ῥόδου, καρδίᾳ μου, ἡ νεότης ἐχάθη, ἐνυπάρχει ὁ ἄδης! Ζητῶ τὸν τάφον!.... ἀδελφέ μου! ἀπώλεσα τὴν εὐτυχίαν, τὴν ἡρεμίαν τῆς ψυχῆς καὶ εὐρίσκομαι ἐν πελάγει στεναγμῶν καὶ δακρύων, ἔρμαιον τῆς ἀπελπισίας καὶ φέρω πληγὴν θανάσιμον, ἔνεκεν τῆς διαψεύσεως γλυκυτάτων ἐλπίδων. Ἡ ψυχὴ ἥτις μὲ ἠγάπησε πιστῶς, ἀποχαιρετᾷ τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον, πετᾷ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου! Ὁ Λαμβέρτος,

εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ ὁποίου ἀνεῦρον τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν ἡδονὴν τοῦ βίου, τυφεκίζεται, ἀποθνήσκει. Ὁ Λαμβέρτος, ἀδελφέ μου, ὁ Ζουάβος ὅστις σοὶ προσέφερε τὴν μεγίστην τῶν ἐκδουλεύσεων, εἰς τὴν γενναίαν καὶ εὐγενῆ τοῦ ὁποίου ψυχὴν χρεωστεῖς τὴν ζωὴν, κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν μας εἰς θάνατον. Ὁ σωτήρ σου, Οὐάλτερ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδώρησας, εἰς ἔνδειξιν αἰωνίου εὐγνωμοσύνης τὴν εἰκόνα σου, κινδυνεύει, διατρέχει τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων. Σπεῦσον ἵνα τὸν σώσης, ἵνα χάρισης τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἀτυχῆ ἀδελφὴν σου..... Οὐάλτερ!..... Ἄχ!..... μόνον εἰς σὲ ἐλπίζω..... θὰ σοὶ γράψω..... δὲν θὰ μοὶ ἀρνηθῆς τὴν χάριν αὐτὴν.... ἄλλως..... ἄλλως μὲ χάνεις διὰ παντός. (Κάθεται καὶ γράφει, σφραγίζει τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐξέρχεται ἀναφωνοῦσα):—Τὸν Λαμβέρτον ἢ τὸν θάνατον!

Πίπτει τὸ Παραπέτασμα.
ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΑΠΑΘΗ.

Ἐζήτουν τὸν ἔρωτα
Εἰς κήπους, εἰς δάση,
Τὸν εὔρον πλὴν ἕξαφνα
Ἐδῶ νὰ ταράσῃ
Καρδίας ὁ πόνηρος
Μ' ἐν νεῦμά του μόνον,
—
Ὀλβίας ἐνόμισα
Αὐτὰς τὰς καρδίας,
Βλεπούσας παράδεισον
Παντοῦ εὐτυχίας.
Πετώσας εὐφρόσυνα
Ἐν μέσῳ ῥοδόων.

ᾠ μῶρα!..... ἠθέλησα
Κ' ἐγὼ τολμητίας
Ἐγγύς μου τὸν ἔρωτα
Νὰ ἔχω, καὶ θείας
Χαρὰς ἐπερίμενον
Κ' ἡσύχως ἐγέλων.

Πλὴν οἶμοι! ἐξέγερσις,
Τῶν πόνων μου πλάνη!
Ὁ Ἔρωσ πλῆσιον μου
Παράφρων ἐμάνει,
Μοὶ ἔδωκε βάσανα
Σκιάσας τὸ μέλλον.

Κ' ἠσθάνθη αἰμάζουσας
Φρικτὰ τὴν καρδίαν.
Κ' ἠσθάνθη τὸ πνεῦμά μου
Εἰς πλήρη σκοτίαν,
Ἐπνίγην εἰς δάκρυα
Καὶ ἄπαυστα κλαίω!

Χαρίεις δὲν φαίνεται
Πρὸς ὅλους ὁ Ἔρωσ
Ἐντὶ νὰ εὐφραίνωμαι
Μ' αὐτὸν εἰς πᾶν μέρος,
Τὸν κόσμον ἐμίσησα
Κ' εἰς βάραθρα πλέω.
Κ. Π.

ΑΡΜΑΤΩΛΟΣ.

Ἀγάπησα τὴν λεβεντιὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν,
Νάχω γειτόνους τὰ στενὰ
Καὶ συμπολίτας τὰ βουνὰ
Καὶ τ' ἄγρια θηρία!
Τί τ' ὄφελος νὰ ζῆ κανεὶς ἐν μέσῳ κοινωνίας;
Νὰ ἦν ἀσήμαντος, ψυχρὸς
Καὶ νὰ πιέζεται σκληρῶς
Ἐπὶ αἰσχρὰς δουλείας; !.....

Βαρέθηκα τέτοια ζωὴ, νὰ ζῶ ἵνα δουλεύω!...

Εἶναι πικρὸς, πολὺ πικρὸς
Αὐτὸς ὁ βίος! καὶ σφοδρῶς
Τὴν λεβεντιὰ ζηλεύω!
Τοὺς στεναγμοὺς βαρέθηκα στὸ στήθος μου νὰ
πνίγω!
Ποθῶ στὰ ὄρη τῆς Στερλιᾶς,
Στ' ἀνάκτορα τῆς Ἐλευθεριᾶς
Νὰ βασιλεύσω ἄλιγο!.....

Νὰ ἔχ' ὡς δρόμους ἐκλεκτοὺς κρημνώδη μο-
νοπάτια!

Τ' ἀηδόνια νάχω μουσικοὺς,
Τὰ δάση φίλους καὶ δικοὺς
Καὶ τοὺς κρημνοὺς παλάτια!!

Πέντ' ἐξ ἀνοίξεις μοναχὰ, πέντ' ἐξ ἑκατοκαίρια
Νὰ βασιλεύσω στὰ βουνὰ
Στοῦ Κατσαντώνη τὰ κλεινὰ
Ἀημέρια καὶ καρτέρια!....

Κι' ἂν τις εἰσβάλλῃ τύραννος εἰς τὰ βασίλειά
μου

Μὲ τὴν αἰχμὴν τοῦ ἄς ἐλθῆ!
Θὰ τὸν ξενίσῃ τὸ σπαθί
Μαζὺ μὲ τ' ἄρματα μου!

Ἀνίσως πέσω, δυστυχῶς, ἀφίνω τὴν εὐχὴν μου,
Σὲ στράτα καὶ σὲ δεμοσιὰ
Καὶ σὲ μὲ ῥημοκκλησιὰ
Νὰ θάψουν τὸ κορμί μου!....

Γ. Κ.

ΛΥΣΕΙΣ (1)

Τοῦ ἐν τῷ πέμπτῳ φυλλαδίῳ Αἰνίγματος.

Ἡ Δ α σ ε ῖ α (').

(1) Τὸ ἐν τῷ 3ῳ Φυλ. Αἰνίγμα ἔλυσαν οἱ κύριοι Πεντάκις, καὶ τινες ἄλλοι κύριοι ὧν τινων αἱ ἐπιστολαὶ ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Διευθυντοῦ.
Τὴν Διπλωματικὴν Κλεῖδα οὐδεὶς.
Τοῦ ἐν τῷ 4ῳ Φυλλαδίου προβλήματος λύσεις ἐλάβομεν

Τῶν Λεξιγράφων.

α.
ΘΑΛῆς
ΠεΡίανδρος
ΧΙλων
Σόλων
ΠιτΤακὸς
ΚλεΟθουλος
ΒΙων

β'.
Πολύβιος
Διονύσιος
Ἡρόδοτος
Ξενοφών
Διοδώρος
Θουκιδίδης
Πλούταρχος (2)

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Μὲ φοβεῖσαι;—Ναί.—Δικαίως!
Ἐχω δύναμιν Πρωτεύως.
Εἰς πτηνὸν σὲ μεταβάλλω
Κατατρώγον τὴν κριθὴν
Πάλιν εἰς κριθῆς πληθὺν
Καὶ πτηνὸν σὲ τρώγει ἄλλο.
Μεταβάλλομαι κ' εἰς νέφος
Πλὴν σὰς εἶμαι καὶ γνωστὸν
Προσκυνῆσαν τὸν Χριστὸν
Ὅτε ἦτο ἔτι βρέφος.
Ἄν δὲ, φίλε μου, θελήσης
Νὰ μὲ ἀναγραμματίσης,
Τότε γίνομαι καθήκον

παρὰ τῶν κυρίων Στυλ. Ι. Γιαννοπούλου, Ι. Φερεντίνου,
Γ. Ε. Καστάνια, Πηλάτου καὶ Κ. Σπεράντζα.

(2) Τὴν λύσιν τοῦ Αἰνίγματος καὶ τῶν Λεξιγράφων ἐπέμψεν ἡμῖν ὁ κύριος Φ. Κομνηνός.

Πάντων τῶν τῆς γῆς κατοίκων.
 Πικρὸν εἶμαι καὶ γλυκὺ,
 Μ' ἀποφεύγουν μερικοί.
 Πλὴν ἀλλ' ὅμως τίς θ' ἀντίπη ὅτι
 οὕτως ἠμπορῶ
 Τὸ ἀνθρώπινόν σας γένος μόνος νὰ
 διατηρῶ;
 X. X. X.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ.

Ἦτησα γ' Ἀπὶς φ' Ἰσις... ὄρρον, οὐ-
 κί... δέν.

ΓΡΙΦΟΣ.

S

Υ Σ Τ Υ

τι Δ φρονεῖν; X

Σ Ι Ε

Παρὰ φίλου ὃν ἐκτιμῶμεν ἀρκούντως ἐλάβομεν τὸ κατωτέρω γριφῶδες Αἰνίγμα.
 Δημοσιεύοντες αὐτὸ, φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν Συνδρομητῶν μας ὅτι ὁ πρῶτος λύτης θέλει
 λάβῃ ὡς γέρας τὴν ΔΕΣΠΟΙΝΑΝ ΤΗΣ ΒΑΓΡΑΜΗΣ καὶ ΤΑΣ ΚΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΥΑΣ.

εἰς	τό	σῶ	μά	σου	καὶ	εἰς	τό
τε	ὄ	τά	εἰς	χι	ὄ	μας	αἶ
οὐ	ρη	καὶ	ἐ	νῶ	εἶ	ὄ	νι
μαι	μὲ	γῆς	ἐ	δ'	μαι	κες	γμα
εἶ	εὐ	τῆς	πὶ	μοῦ	ἐν	ναῖ	ἄν
σου	ρῆ	σης	οὐ	δα	τὸς	γυ	θε
χῆν	ψυ	στήν	τε	οὐ	σου	αἶ	λή
κα	στος	ἄ	νήρ	μέ	ἔ	χει	σης
ἔ	ρῆς	εὐ	μὲ	νὰ	σαι	να	δύ

MAGASIN UNIVERSEL

G. GASTOU,

PLACE MÉHÈMET-ALI, ALEXANDRIE.

EXPOSITION PERMANENTE

DE PLUS DE 10,000 ARTICLES MARQUÉS EN CHIFFRES CONNUS.

Nouveautés, Mercerie, Jouets d'Enfants, Bijouterie. Cristallerie.

Entrée Libre.—Prix Fixes.

ELDORADO

ΜΕΓΑΛΟ ΔΙΚΟΝ ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ ΕΝ ΚΑΙΡΩ.

ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ.

Ποτά ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων τῆς Εὐρώπης.

ΠΡΟΘΥΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ.

ΖΑΚΥΝΟΙΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ,

Ἐκδιδόμενον ὑπὸ Ἰωάννου Τσακασιανοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἐτησία συνδρομή Φράγκα 10.